

bb 77. elutazott a lengyel jogász-küldöttség

i bc/hné zs bh la

1969. szeptember 16.

Kedden este elutazott a magyar jogász szövetség vendégeként hazánkban járt lengyel jogász-küldöttség. a delegáció tanulmányozta a magyar jogi élet időszerű kérdéseit és a magyar jogász szövetség munkáját. látogatást tett pécssett, részt vett a dunakanyari jogásznapon esztergomban, ahol felszólalt franciszek rusek igazságügyminiszterhelyettes, a küldöttség vezetője is. a delegációt fogadta dr. korom Mihály igazságügyminiszter és dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke./mti/

- v é g e

- 48 -

21/10

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1969. szeptember 17.

bb. 1. huszonötmillió forint közlekedési lámpákra

i su/mm/1e/gy/la

1969. szeptember 17.

a belváros forgalmi rekonstrukciójának egyik részeként elkészültek az új forgalomirányító berendezések a bécsi utca - harmincad utcai és deák ferenc utcai kereszteződésénél. az új forgalomirányító berendezés a jugoszláviai tesla cég gyártmánya a svéd ericssen cég licence alapján. a tesla forgalomirányító berendezések rendkívül biztonságosan üzemelnek és megfelelnek a világszínvonalnak. ilyen berendezések működnek már a népköztársaság utja öt kereszteződésénél. bár meglehetősen drágák - például a bécsi utcai berendezések csaknem 980 ezer forintba kerültek - a fővárosi tanács ut- közmű és mélyépítési főigazgatósága tesla készülékeket szereltet fel a közeljövőben budapest több forgalmi csomópontján. még ebben az évben ilyen készülékeket szerelnek fel a kis körut öt pontján, az alagút utcánál, a münnich ferenc utca és a józsef attila utca kereszteződésénél, a soroksári ut-háman kató ut és a soroksári ut-vágóhid utcai csomópontokon.

a fővárosi tanács 1969-ben mintegy 20-22 millió forintot fordít az új forgalomirányító berendezések felszerelésére és ezenkívül csaknem négy millió forintot a régi lámpák üzemeltetésére és javítására. ez a tekintélyes összeg, azonban még mindig nem elég. budapesten mintegy 100 forgalmi csomóponton lenne szükség irányítóberendezésekre, de jelenleg csak 52 helyen vannak. a fővárosban működő több mint 500 lámpafej mintegy 50 százalékát kellene kicserélni, hogy üzembiztosak legyenek, s megszűnjék a gépkocsivezetők réme a „fantom fényü”, lámpa. a cserét a fővárosi tanács két-három év alatt tudja lebonyolítani./mti/

30

bb. 2. délszláv napok a nemzetiség lakta községekben

i fe/mm/zs/gy/la

1969. szeptember 17.

győr-sopron, pest és tolna megye délszláv lakta községeiben a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége szeptember 18-23 között színvonalas műsor-sorozatot rendez. az összejövetelek résztvevőit ogyenovic milán, a szövetség főtitkára, illetve a helyi állami és pártszervezetek vezetői tájékoztatják időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről. a szórakoztató műsorban a kátolyi együttes délszláv népitáncokat, magyar és horvát népdalokat, egyfelvonásos színműveket ad elő. a rendezvénysorozat első állomása szeptember 18-án tökből lesz, ezt követően und, kopháza, bezenye, kimle és medina községekben rendezik meg az előadásokat./mti/

bb. 3. ujjászületik a somlói borvidék - megkezdik a nagyüzemi szőlőtelepítést

vid-ká/gy/la

1969. szeptember 17.

többévtizedes stagnálás után ismét felvirágoztatják a somlói borvidéket. az őszi hónapokban - 200 holdon kezdik meg a telepítést és kialakítják az első korszerű nagyüzemi szőlőskerteket. a szakemberek felmérései szerint a híres dunántúli szőlőhegy 800 holdja csaknem 90 százalékban kiöregedett, régi telepítésű. a rekonstrukciót három termelőszövetkezet: a pévecseri, a somlószőlősi és a dobai együttes erővel kezdi meg, majd az uttörő munkát a hegyközségbe tömörülő kis gazdák folytatják.

a világhírű borvidékeken a fajták arányát is megváltoztatják. az olaszrizlinggel szemben előnyben részesítik az ősi juhfarkszőlőt, amelynek somló évszázadokkal ezelőtt a hírnevét köszönhetette. helyet kap a telepítésekben a népszerű tramini és - a borvidékeken először - a korai piros veltelini./mti/

bb. 4. nagyjavítás helyett csehszlovák cseregép

i sl/j/le/gy/la

1969. szeptember 17.

az érintett külkereskedelmi vállalatok megállapodása alapján jelentős előnyökhöz jutnak azok a magyar vállalatok, amelyek csehszlovák gyártmányu szerszámgépeket használnak. a szerződés értelmében a nagyjavításra szoruló csehszlovák gyártmányu gépeket - bizonyos kontingensen belül - az üzemek a gépipari beruházási vállalat közreműködésével elküldhetik a gyártó vállalatnak, s onnan „postafordultával”, hasonló típusu, jól működő, többnyire új gépet kapnak cserébe.

/folyt. köv./

bb. 4. / nagyjavítás helyett... folyt./ gy

a régi és az új gép közötti árkülönbséget természetesen ki kell fizetni. az új megoldással megszűnik a gépek nagyjavításával járó többhónapos várakozás.

a megállapodásnak azért is nagy a jelentősége, mert hazánkban jelenleg már csaknem 5 000 csehszlovák gyártmányu szerszám-gép működik. a gyártó vállalatok erre az évre 70 gép cseréjét vállalták, a jövő évi kontingens a folyamatban levő tárgyalások szerint valószínűleg 80-ra emelkedik.

hasonló megállapodásról tárgyalnak az ndk illetékes vállalataival is./mti/

bb. 5. újabb „nagygyu”, - a burgonyabogár ellen

i jf/tr/zs/gy/la

1969. szeptember 17.

a kém növényvédelmi főosztálya hat újabb növényvédőszer forgalombahozatalára adott engedélyt az agrotröszt-nek. ezzel az idén felhasználásra javasolt növényvédő-anyagok száma 50 fölé emelkedett.

az engedély - okiratok szerint most újabb „nagygyukat”, vehetnek be a mezőgazdaság kártevőjei ellen. különösen sokat remélnek a dicarbam 85 elnevezésű készítménytől, amelyet az nszk-ból vásároltak. ez a szürkés-fehér kémiai anyag a próbák tapasztalatai szerint jól beválik a burgonyabogár elleni harcban és számításba jöhet a gyümölcsösök kártevőinek elpusztításánál is. a gyümölcsösökben azonban csak - virágzástól számított egy hónap után permetezhetik be a fákat, mert ha előbb használják fel, akkor a vegyszeres kezeléssel termésritkulást idézhetnek elő. atkaírtóként jöhet számításba az anilix 50, és a daninon, amelyet japánból hoztak be. ezeket a készítményeket azonban csak szigorú biztonsági intézkedések után alkalmazhatják. előírás például, hogy az anyagot, vagy a fel nem használt maradékot, sőt még a papirburkolatot sem lehet állóvizekbe, folyókba, vagy víztárolókba dobni. a szereket a vizek melletti 200 méteres parti sávban csak külön engedéllyel lehet felhasználni, nehogy valamiképpen kárt tegyenek a vizek élőlényeiben.

a többi, most forgalmazásra engedélyezett készítménnyel főleg a gyümölcsösök ételdíjait lehet kiirtani. az anyagok iránt élénken érdeklődnek a mezőgazdasági üzemek./mti/

20

bb 7. hírek a főváros életéből

i gj zs bh la

1969. szeptember 17.

önkormányzat nélküli lakóházak

a vi. kerületben jónéhány olyan épületet tartanak számon, amelyben nem működik a lakók önkormányzati testülete, a lakóbizottság. ez egyebek közt az a hátránnyal jár, hogy a házbellek nehezebben, csak közvetve szerezhetnek érvényt észrevételeiknek, kifogásaiknak, panaszainak a tatarozások, felújítások során; hiányzik az „első fokú” fórum a házbeli per-patvarok, kisebb szabálysértések esetében, s a lakóbizottságok nélküli közösségek közérdekű indítványainak is hosszabb utat kell bejárniuk, míg eljutnak az illetékesekhez. ezért a tervek szerint az önkormányzat nélküli házakban a közeljövőben megválasztják a lakóbizottságokat.

mit olvasnak legszívesebben a zuglóiak?

közvéleménykutatást tartottak a zuglói könyvtárlátogatók között: mit olvasnak legszívesebben? a gyerekek elsősorban a „bölcs bagoly”, -sorozat könyveit és a „gyermekenciklopédia”, kiadványait forgatják. a 15-26 évesek többnyire a tudományos-fantasztikus írásokat, továbbá a modern magyar és külföldi irodalmat keresik. ezek mellett nagy az érdeklődés a műszaki könyvek, valamint a matematikával, a fizikával és a csillagászattal foglalkozó írások iránt. a középkorúak és az idősebbek főként az ismeretterjesztő anyagokat - ezek között elsősorban a gazdaságrányítás új rednszerével kapcsolatos írások szerepelnek/, az utleírásokat és a klasszikus műveket keresik.

lakás - fiatal házásoknak

a viii. kerületben az elmúlt esztendőben az állami, illetve a szövetkezeti lakáskiutalások csaknem 35 százalékát fiatal házások kapták. a tanács a lakáselosztási terv összeállításánál a következő években is figyelemmel kíséri a házassulandók problémáit, s a lehetőséghez mérten hasonló arányban juttatja új otthonhoz a fiatal párokat./mti/

bb 8. „fehér tenger”, tiszasülyön - ötven vagon kacsahus az állami gazdaságból

vid/ká bh la

1969 szeptember 17.

az ország legnagyobb rizstermelő gazdaságában tiszasülyön több lépcsőben hasznosítják a vizet. a gazdaság határának több mint felén öntözéses gazdálkodást folytatnak, kétezerhatvan holdon termelnek rizst, a szabad vízfelületeken pedig pecsenyekacsa tenyésztésre rendezkedtek be. a hófehér viziszárnyasok tömege szinte „fehér tengeré”, varázsolja a viztükröt. a múlt évben százezer pecsenyekacsát értékesítettek, az idén pedig 220 ezer viziszárnyast, azaz kereken ötven vagon izletes kacsahust adnak piacra./mti/

..-

- 4 -

bb. 6. műemléki séták a sárospataki rákóczi-várban - bemutatják a régészeti kutatások ideai eredményét

vid-ká/gj/la

1969. szeptember 17.

a sárospataki rákóczi várban gazdag programmal készülnek az ideai muzeumi hónapra. szeptember 29-től október 27-ig a tudományos előadásokon kívül műemléki sétákra kerül sor, amelyeken bemutatják a régészeti kutatások eddigi eredményeit. a vár területén immár hat esztendeje folynak nagyobb szabású ásatások és a föld alól számos értékes lelet került elő. az ideai év egyik legérdekesebb lelete a római katolikus vártemplom mellett talált, több helyiséges épület maradványa, amely a 15. századból származik. a régészeti kutatás szerint ez volt patak első plébániái iskolája és itt tanult az 1490-es években szalkai lászló a későbbi esztergomi érsek. erre utalást is találtak az esztergomi főszékesegyház könyvtárában őrzött szalkai kódexben. a romok bemutatása mellett a muzeumi hónap idején dr. mézáros istván történész előadást tart a szalkai kódex és a sárospataki iskola a 15. században címmel. műemléki sétákat rendeznek a helyreállított karcsai középkori körtemplomban, valamint a rákóczi várban is. a muzeumi hónap alatt emlékünnepséget rendeznek szemere birtalan, az 1848-49-es szabadságharc miniszterelnöke, a pataki kollégium volt diákja halálának 100. évfordulója alkalmából./mti/

..-

bb. 9. sikerrel zárult az erkel ferenc művészegyüttes gruziai turnéja

i ol/mm/zs/gj/la

1969. szeptember 17.

hazaérkezett nagysikerű gruziai vendégszerepléséről a kisipari szövetkezetek erkel ferenc művészegyüttese. a kéthetes turné során szuhomiban, batumiban és tbilisiziben tartottak előadásokat. a közönség mindenütt nagy tetszéssel fogadta az együttes színes, látványos folklór-műsorát.

a 35 tagu magyar táncegyüttes a gruz állami népi együttes tavaly őszi látogatását viszonzotta./mti/

..-

- 5 -

bb. 10. jó hír a nyugdíjas pedagógusoknak: az idei tanévre is érvényes a nyugdíjkorlátozás alóli mentesítés

i vt/j/zs/il la

1969. szeptember 17.

a szot társadalombiztosítási főigazgatósága az idei tanévre is engedélyezte, hogy az oktatási intézményekben foglalkoztatott pedagógusok az 1969 szeptember 1-től 1970 július 31-ig terjedő időszakban a törvényes rendelkezések szerint járó nyugdíjukat korlátozás nélkül megkapják. a feltétel az, hogy az oktatási év során díjazásuk ne haladja meg övönöknél a 7920, tanítóknál a 8800, főiskolai végzettségű tanároknál a 9900 egyetemi végzettségű tanároknál a 10 450, műszaki végzettségű technikustanároknál a 8800, szakmunkás képesítésű technikus-tanároknál pedig a 7920 forintot.

az engedély hatálya kiterjed valamennyi alsó-, közép- és felsőfokú oktatási intézményre, az állami zeneiskolákra, a zeneművészeti szakközépiskolákra és egyéb oktatási jellegű intézményekre. nyugdíjas pedagógusokat csak indokolt esetben például betegség, katonai szolgálat, szülés stb. miatt távollévő pedagógusok helyettesítésére/ lehet alkalmazni, ahol az oktatási munka folyamatossága érdekében ez szükséges. felsőoktatási intézményekben nyugdíjas oktatók alkalmazása esetén a főiskolai és egyetemivégzettségű tanárok részére megállapított keretösszegek vehetők figyelembe.

ha a nyugdíjas pedagógus ellátandó óráinak száma a munkakörre előírt heti kötelező óraszám 50 százalékát eléri vagy meghaladja, akkor munkaviszonyt kell vele létesíteni, és munkabéret a ténylegesen ellátott órák arányában megállapítani. lehetséges az is, hogy a nyugdíjas pedagógusokkal - írásbeli kérelmére - megbízási munkaviszonyt létesítsenek, és óradíját a ténylegesen ellátott órák számának megfelelően határozzák meg./mti/

bb. 11. kodály emlékhangverseny az új kecskeméti zenei évad programjában

vid ká/il la

1969. szeptember 17.

kecskeméten elkészült az új zenei évad programja. szeptember végétől jövő év májusáig tizenhat nagyzenekari és kamarazenei hangversenyt rendeznek kodály zoltán szülővárosában.

8.45/um

- 6 -

bb. 11./ kodály ... folyt./ il

a hazalakon kívül olasz és ndk-beli karmestereket várnak kecskemétre. két hangversenyt a kecskeméti nagytemplomban tartanak; mindkettőt a város szimfónikus zenekara adja, neves orgohaművészek közreműködésével. a december 15-1 hangversenyt kodály zoltán emlékének szenteli szülővárosa, a mester születésének 87. évfordulója alkalmából. az emlékhangversenyen a budapesti más szimfónikusok kodály- és bartók-műveket szólaltatnak meg, erdélyi miklós vezényletével, antal istván zongoraművész és az opraház művészeinek közreműködésével./mti/

bb. 12. négyszáz vagon hibridkukorica vetőmag egyetlen gazdaságból

vid ká/il la

1969. szeptember 17.

az ország legnagyobb kukoricatermelő gazdaságában, a lajtahansági állami gazdaságban az idén 2500 holdon termelnek vetőmag céljára kukoricát. 15 jugoszláv csőtrörő gépet állítottak munkába, amelyek naponta száz hold termését takarítják be. a gazdaság hibridüzemében így teljes kapacitással megindulhatott a munka. elsőnek az nszk-beli velox-fajta vetőmagja került zsákokba, majd a hazai fajták közül az mv. 40-es és a georgikon 250-es termésének feldolgozásához láttak hozzá. ezeket követi majd a későbbi érésű mv. 59-es, mv. 43-as és a georgikon 302-es kukorica. az üzemben több mint 400 vagon kukorica vetőmagot fémzárolnak az idén./mti/

bb. 13. móra-ősbemutatóval nyit a szegedi nemzeti színház

vid ká/il la

1969. szeptember 17.

a szegedi nemzeti színházban megkezdődtek az október 11-1 nyitóelőadás próbái. a darab ősbemutató lesz: móra ferenc négy apának egy lánya című első regényének színpadi változata. a művet mórincz lili dramatizálta.

az idei évadra újjászervezett és megerősített prózai gárda jelentős erőpróbájának ígérkezik az előadás, amelyet komor istván rendez, s amelyhez szalatsy istván készített kísérőzenét, székely lászló pedig könnyen mozgatható, jelzésszerű díszleteket.

a főbb szerepekben győri franciska, bányörgyi károly, kovács jános, kátay endre, mentes józsef, lelkes dalma és szendrey ilona lép majd színpadra./mti/

8.50/um

- 7 -

bb. 14. rekordforgalom a szabócsai mezőgazdasági géptelepeken

vid ká/il la

1969. szeptember 17.

a szabócs-szatmár megyei agroker vállalat tavaly egész esztendőben 143 millió forint értékű mezőgazdasági gépet értékesített. az idén nyolc hónap alatt 150 millió forint értékű gépet adott el, s az év végéig ez az összeg várhatóan megközelíti a 200 millió forintot. az értékesítésben első helyen az erdőgép áll. több mint 600 traktort vettek meg a termelősövetkezetek és az állami gazdaságok. kombájnból a tavalyi 130 helyett 150-et adott el a vállalat./mti/

--

bb. 15. szegeden összeszerelték az első tízemeletes „dunaujvárosi,, lakóházat

vd ká/il la

1969 szeptember 17.

a hatezer lak^{ás}ra tervezett szegedi tarján-negyedben fél-éve kezdték meg a dunaujvárosból szállított nagypanelekkal a lakásépítkezést, s már 250 lakás készült el. a „dunaujvárosi,, házak sorában most készült el a legnagyobb, az első tízemeletes épület, amelynek szerelését augusztusban kezdték meg. további két hasonló, egyenként ötven lakásos, tízemeletes épületet szerelnek. a gyorsütemű paneles építkezést jelentősen segíti, hogy a szervezési dokumentációt matematikai modell alapján készítették el./mti/

--

bb. 16. hortobágyi ökörsütés szekszárdon

vid ká/il la

1969. szeptember 17.

Látványos ökörsütéssel „fűszerezik,, a szeptember 20-án és 21-én megrendezendő szekszárdi szüreti napokat. a városban először elevenítik fel a régmúlt századoknak ezt a hagyományát. a helyi garay szálló éttermének szakemberei, akik felkeresték az ökörsütés mesterét: mester andrást, a debreceni aranybika szálló konyhafőnökét és végignézték a legutóbbi hortobágyi hírdívásáron rendezett ökörsütést. a hortobágyi tapasztalatokat felhasználva sütik a szekszárdi ökröt is. a helyi garay gimnázium udvarán felállított nádpallós konyhában körülbelül ezer adag pecsenyét tálalnak majd az alkalmi szabadtéri étterem vendégeinek./mti/

--

- 8 -

8.55/um

ll

bb 17. nemzetközi népszerű térképkiállítás a technika házában

jf/mm/um hk

1969. szeptember 17.

dr. radó sándor egyetemi tanár a mém térképészeti osztályának vezetője szerdán sajtótájékoztatón ismertette a technika házában szeptember 17-24-e között megtekinthető nemzetközi népszerű térképkiállítást. elmondotta, hogy a bemutatón a népszerűség általános megosztását, a népszerűséget, a népszerűség foglalkozásszerűségi tagozódását, életkorát és nemenkénti összetételét ábrázoló térképet szemlélhetnek. a kiállításon 35 ország 70 intézménye, összesen több mint 500 térképpel vesz részt. erőpárból 18 ország, afrikából 7, ázsiából 4, amerikából pedig 6 ország térképészeti mutatják be anyagukat. ezek egy része új szerkesztési és módszertani elvek alapján készült.

a kiállított magyar térképek jól dokumentálják széleskörű felhasználhatóságukat. a kartográfiai vállalat által kiadott nemzeti atlasz valamint a dél-alföldi atlasz térképlapjai hazánk népszerűségről értékes keresztmetszetet adnak. a népszerű térképeket a hosszútávú tervek kidolgozásánál az országos tervehivatal tervgazdasági intézetében is jól hasznosítják; ezeket a munkákat is láthatják a kiállítás vendégei. az érdeklődők megtekinthetik azokat a térképeket, amelyeket a városépítéseknek használnak fel. a bemutató érdekességének ígéreknek a népszámlálási köteteket kiegészítő térképészeti anyagok.

a kiállítást tudományos ülészek egészíti ki, ahol 40 külföldi szakember részvételével egyeztetik az elméleti és a gyakorlati kutatási témákat.

a sajtótájékoztató után megnyitották a nemzetközi népszerű térképkiállítást, amely naponta 9-19 óra között tekinthető meg./mti/

--

- 9 -

10.13/um

ll

bb 18. magyar pártküldöttség utazott stockholmba

j/um hk

1969. szeptember 17.

a svéd „baloldali párt-kommunisták”, 22. kongresszusára szerdán magyar pártküldöttség utazott stockholmba: gosztonyi jános, a központi bizottság tagja, a népszabadság főszerkesztője és garai róbert, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője./mti/

bb 19. az édosz meghívására

j-um hk

1969. szeptember 17.

négy tagú szakszervezeti delegáció érkezett budapestre willy sprenger, a német szövetségi köztársaság élelmezési és vendég-látóipari dolgozói szakszervezete elnökségi tagjának vezetésével. a küldöttség megtekint több élelmezési üzemet és eszmecserét folytat a szakszervezet vezetőivel, aktivistáival./mti/

bb 20. őszi üdülés - több mint 400 szakszervezeti beutalt érkezett a balaton déli part szállodáiba

vid/ká/um hk

1969. szeptember 17.

a pannonia szálloda és vendéglátó vállalat szerződést kötött a szakszervezetek országos tanácsával. eszerint a balaton déli part szállodáit a szakszervezeti beutaltak rendelkezésére bocsájták. szeptember 17-től október 3-ig a síófoki hungaria, a lidó és a balaton szállót, valamint a síófoki motelt vehetik igénybe az üdülők. szerdán megérkezett a beutaltak első csoportja: több mint 400-an pihennek a balaton déli part szállodáiban. szendrői pál, a pannonia szálloda és vendéglátó vállalat balatoni önálló egységének igazgatója elmondotta, hogy már most megkezdtek a tárgyalásokat a jövő évi szakszervezeti üdültetés bővítésére. szeretnék elérni, hogy az ideinél több beutalt töltsön kellemes két hetet a déli part szállodáiban./mti/

11.05/um

- 10 -

bb 21. négyezer tonna rudacél szovjet megrendelésre

vid/ká/um hk

1969. szeptember 17

a salgótarjáni kohászati üzemek és a metalimpex külkereskedelmi vállalat képviselői moszkvában szerződést írtak alá a pomsyrioimport szovjet külkereskedelmi vállalattal négyezer tonna huzott rudacél jövő évi szállítására. a szerződés értelmében az alapanyag a szovjetunióból érkezik salgótarjába, ott állítják elő a készrút, csomagolják és szállítják a megrendelőnek. a termelési tevékenység ellenértékéért a szovjetuniótól hengerelt huzalt és bugát kap a magyar kohászat. a jövő évi megrendelés teljesítését előreláthatólag március év végén megkezdik. a salgótarjáni gyár és a külkereskedelmi vállalat megbízottai egyébként jelenleg is tárgyalásokat folytatnak a pomsyrioimporttal, több, mint ötvenezer tonna melegen hengerelt huzal és bronzcacél 1970 évi behozataláról, a salgótarjáni kohászati üzemek számára./mti/

bb 23. televízió minden hortobágyi iskolában

vid/ká/um hk

1969. szeptember 17.

a hortobágyi állami gazdaság vezetőinek, valamint az új község társadalmi szerveinek összefogásával, ez év őszétől kezdve televíziót kap a puszta valamennyi iskolája. a gazdaság a kulturális alapbőlkét televíziót ajándékoz a szászteleki és a borzasi kerület iskolájának, a községi tanács a központi iskolának és televíziót, míg a borsósi, a konyai, és a halastói kulturotthon az ottani településeken levő iskolákat látja el televízióval.

a hortobágy melletti nagyhegyes község mind a négy termelőszövetkezete csatlakozott a mozgalomhoz. a vörös csillag tsz a községtől legtávolabb eső iskolának ajándékozott tv készüléket, a vörös október, a dózsa és a petőfi tsz a tanyai kollégium részére vásárolt televíziót./mti/

bb 24. finnországra utazott nagyjózsefné miniszter

k/sz/mm/um hk

1969. szeptember 17.

greils teir finn kereskedelmi miniszter meghívására a helsinki-i vásár megtekintésére nagy józsefné könnyűipari miniszter szerdán finnországra utazott. a repülőtéren bucsuztatására megjelent dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, pesti ernő könnyűipari miniszterhelyettes, valamint a külkereskedelmi minisztérium és könnyűipari minisztérium több vezető munkatársa. az elutazásnál jelen volt m.j. ingman a fin köztársaság budapesti nagykövete./mti/

11.22/e

el

- 11 -

bb. 22. tovább javultak az oktatás feltételei a fővárosban -
sajtótájékoztató a városházán

t h1/j/e hk

1969. szeptember 17.

a tanévkezdés tapasztalatairól, az iskoláztatás feladatai-
ról tájékoztatta az újságírókat szerdán mezei gyula, a fővárosi
tanács oktatási főosztályának vezetője. elmondta, hogy szeptem-
ber 1-én a budapesti általános iskolákban 141 000 gyermek - köz-
lük 16 000 első osztályos - kezdte meg a tanulást. az oktatási
feltételek a korábbiakhoz képest lényegesen javultak. a 40-as
vagy ennél magasabb létszámú tanulócsoporthoz megszűntek, s tul-
nyomóan 30-as - az alsó tagozatokon még ennél is kisebb létszám-
mu - osztályokat nyitottak. a napközi iránti igényeket teljes
mértékben ki tudják már elégíteni, ugyanis a tavalyihoz képest
65-tel több - összesen 1565 - napközis csoportban foglalkoznak
a gyerekekkel. a fővárosban minden általános iskolának van már
rádiója, televíziója és hangosfilmvetítője. nagy előrehaladás
történt a gyógypedagógiai oktatásban is. a különleges gondosko-
dást, nagyobb türelmet igénylő gyermekek hatásosabb nevelésére
80-nal növelték a gyógypedagógiai csoportok számát, ezek közül
46 bentlakásos intézetben működik. a beszédhibás gyerekekkel
valamennyi budapesti kerületben függetlenített logopédusok fog-
lalkoznak, s főváros-szerte megvalósult az ilyen hibával küsz-
ködő gyermekek általános szűrése.

az óvodai elhelyezés már lényegesen nagyobb gondot okoz,
ugyanis az idén jelentkeznek ezekbe az intézményekbe azok a
kicsinyek, akiknek édesanyja igénybe veszi a gyermekgondozási
segélyt. az óvodások száma jelenleg 36 850, csaknem 2 000-rel
több a tavalyinál. viszont mintegy 5 000 kérelmezőnek nem ju-
tott hely, s a problémát csak részben enyhíti, hogy szeptember
1-re 630 hellyel bővült az óvodák befogadóképessége, s további
csaknem 1 000 kicsinyt tudnak majd felvenni az év végéig elké-
szülő új óvodákba. az elhelyezési gondokat véglegesen csak az
oldaná meg, ha a tanácsok mellett az üzemek is nagyobb részt
vállalnának a gyermekintézmények hálózatának fejlesztésében.

a budapesti középiskolák nappali tagozatát az új tanév-
ben 66 700 diák látogatja, az első osztályosok száma 17 150. az
elsősök 40,8 százaléka munkásgyerek, ez a létszám jobb a tava-
lyi átlagnál, s ma már nagyjából megfelel a fizikai dolgozók
budapesti számarányának.

/folyt.köv./
11.24/11

- 12 -

bb. 22. /tovább javultak...folyt./e

a sajtótájékoztatón elmondták még, hogy az új tanévben
212 iskolatitkárt állítottak munkába az igazgatók, pedagógusok
adminisztratív munkájának csökkentésére. minden kerületben meg-
erősítették a nevelési tanácsadást a nehezen kezelhető gyerme-
kek tanulmányainak, valamint szülei helyzetének megkönnyítésére.

az új tanévben ünnepli a fővárosi zeneiskolai szervezet
fennállásának 60. évfordulóját. ma már 20 budapesti kerületnek
van önálló zeneiskolája, s ezek az intézmények - amelyekben 13
szakon folyik az oktatás - nagyban elősegítik a zenei művel-
ség tömeges elterjesztését. /mti/

...

bb. 25. évadnyitó társulati ülés a szolnoki szigligeti szin-
házban

vid/k4/e hk

1969. szeptember 17.

a szolnoki szigligeti színház szerdán tartotta évadnyitó
társulati ülését. berényi gábor igazgató bemutatta a színház
új tagjait. az 1969-70-es színházi évadban szolnokon szerepel
varga d. józsef, linka györgy, cserhalmi anna, áts gyula, papp
zoltán és n. szabó sándor színművész. szolnoki vendégszereplés-
re szerződött szakács eszter, a debreceni csokonai színház mű-
vésznője, csányi jános, a fővárosi operettszínház bonvivánja,
forgách tibor, a kecskeméti katona józsef és szabady józsef, a
pécsi nemzeti színház művésze. az évadnyitó előadáson, október
3-án jókai anna: fejünk fölül a tetőt című színjátékát mutatják
be. az idényben tíz bemutató szerepel a műsoron. /mti/

...

bb. 26. számadás a budapesti tanácsok első félévi gazdálkodásá-
ról - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t h1/j/11 hk

1969. szeptember 17.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén ér-
tékelte a szakigazgatási szervek és a tanácsi vállalatok első
félévi gazdasági munkáját. a munkaügyi, pénzügyi, terv- és
közgazdasági főosztály együttes jelentése szerint a tanácsi vál-
latok az első félévben kielégítően gazdálkodtak. az év első
hat hónapjában a budapesti vállalatok átlagosan 4 százalékkal
több terméket értékesítettek, mint a múlt év azonos időszakában.
az építőipari vállalatok 12-13 százalékkal több építésszerelési
munkát végeztek, mint egy évvel korábban.

/folyt.köv./

...

- 13 -

bb. 26./számadás ... folyt./ 11

a fővárosban ez év első felében az iparban, az építőiparban a belkereskedelemben összesen 897 000 munkavállaló dolgozott, 2,4 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában. főleg a belkereskedelembennőtt a létszám, de az építőipar munkaerőgondjai és érezhetően enyhültek.

a kiskereskedelem forgalma 10 százalékkal növekedett a tavalyihoz képest. az élelmiszerellátás általában kielégítő volt, a sertéshus kivételével, amelyből nem mindig volt zavartalan az ellátás. a tanácsi vállalatok lakosság részére végzett javító-szolgáltató tevékenysége 4,5 százalékkal haladt meg a múlt évi teljesítést. a közmű-vállalatok kielégítően dolgoztak. a személyszállítás teljesítménye például valamivel magasabb volt az előző év első félévéénél, ezen belül az autóbussznál növekedett az utasszám, a villamosnál viszont csökkent.

a félévi terv teljesítésével összefüggésben részletesen beszámoltak a vb ülésen a nagyobb fővárosi beruházások helyzetéről.

a metro népstadion és baross téri állomásain a belsőépítési munkák nagyrészt befejeződtek, az astoria, a blaha lujza téri és a deák téri állomásokon a burkolási munkáknál tartanak. több állomáson felszerelték már a mozgólépcsőt is. a vonalalagutakban vágányokat fektetnek a deák tériig és a vasuti biztosító berendezéseket szerelik. befejeződött a kossuth téri mélyállomás kiépítése, a batthyány téri és a moszkva téri állomás most készül.

a tanácsi és szövetkezeti lakásépítés több mint kétmilliárd forint/éves előirányzatából fél év alatt csaknem egymilliárdot használtak fel. az 1969-re tervezett 5500 lakásból június végéig 1788-at adtak át, vagyis az előirányzatot 32 százalékkal teljesítették fél év alatt a tavalyi 30 százalékkal szemben. az idei kezdésre előirányzott 7942 lakásból az első félévben csak mintegy 4000-re sikerült szerződést kötni, mert a lakások megállapítását hosszas tárgyalások előzték meg. ennek ellenére biztosítottnak látszik a felemelt lakásépítési terv teljesítése.

a munkaerő-vándorlás tovább fokozódott az első félévben. az 1000 munkásra jutó felvételek száma az állami iparban 4, az építőiparban 7 százalékkal emelkedett. a foglalkoztatottak száma a tanácsi gazdálkodásban 1,5 százalékkal növekedett a tavalyi első félévhez képest. ezen belül azonban a munkáslétszám 1,1 százalékkal csökkent.

/folyt.köv./
11.49/11

bb. 26./ számadás ... 2. folyt./ 11

a közlekedési dolgozók száma tovább csappant, s különösen szembe-
tűnő a bkv forgalmi létszámának 9 százalékos csökkenése.

a nyugdíjasok foglalkoztatása tovább emelkedik, a félév végén meghaladta a 17 000-et. ez 26 százalékkal magasabb a múlt év első félévi arányánál./mti/

bb. 27. elkészült az utolsó lakóház a miskolci szentpéterikapui lakótelepen

vid kz/11 hk

1969. szeptember 17.

szeptember végén lesz öt esztendője, hogy a miskolci szentpéterikapuban - a hajdani vásártér helyén - új lakótelep építéséhez fogtak. korszerű technológiákat alkalmaztak: tizenegy - egyenként kilenc emeletes - épületet habosított kohósalakból öntöttek ki, egyhúszhárom szintes toronyházat csuszózszaluzással készítettek, a főbbi lakást pedig ugynevezett közép-blokkokból szerelték össze. a hagyományos építkezésnél jóval termelékenyebb módszerekkel eddig mintegy kétezerkétszáz lakás, két nyolc tantermes általános iskola, százhusz személyes bölcsőde és óvoda, abc áruház, vendéglő, és eszpresszó készült el. most újabb állomásához érkezett az építkezés: a munkák megkezdésének ötödik évfordulójára elkészült a lakótelep utolsóhávanhat lakásos épülete. átadására a hónap végén kerül sor. így az új városrészben a tervezett kétezerkétszázötvenöt lakás építését lényegében befejezték. a borsodi építők az év végéig átadnak még egy százötven személyes ovodát, a jövő év első felében pedig egy ifjúsági házat./mti/

bb. 28. nyílnak az őszi növényritkságok a bükkben

vid kz/11 hk

1969. szeptember 17.

a bükk hegység változatos tájain a szeptemberi napsütésben több mint egy tucat, az ország más erdősegeiben alig található ritka őszi virág bontott szirmot. a sziklás vidéken megtelepült hárs- kőriserdőkben a halványsárga szirmu méregbűlő siskavirág pompázik, míg a leányvölgy szurdokaiban a zöldes-fehér, fürtös-virágú poloskafü nyílik.

/folyt.köv./
11.55/11

bb. 28./ nyílnak ... folyt./ 11

a közkedvelt kirándulólhelyen - örvénykő, és feketeasar környékén - a köögörgeteges lejtők úde színefoltja a bibortilla virágu gyapjas aszat. a bükkfennsikon beérlette pirosbogyóju termését a havasi ribzke és itt tenyészik a virágzó kárpáti siskavirág is. a tölgy- és bükkerdők közé ékelt hegyi réteken az ibolyakék szírmu északi sárkányfü valóságga elborítja a gypet megszaktitó sziklahasadékokat./mti/

bb. 29. megkezdődött az öntözőgépek levonulása a tiszáról

vid kz/11 hk

1969. szeptember 17.

az utóbbi hetekben nagyszámú esőt kaptak a középtiszavidéki földek, ezért a szokottnál egy-két héttel korábban megkezdődött az öntözőgépek levonulása a tiszáról. hat fővízkivételi mű üzműveit, szivattyút tiszabőre, illetve szolnokra vontatták téli karbantartásra, felújításra. megszüntette a vízszolgáltatást többek között a tiszapüspöki, a martfői, a tiszainokai vízkivételi mű és csökkentette készütséget a kiskörei, a tiszabői és az örményesi telep is. a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vízmérlege szerint a nyáron 82 ezer hold öntözéséhez szolgáltatott vizet. a főművek 230 millió köbméter vizet emeltek át az öntözőcsatornába. az öntözés aránya alatta marad a tervezettnek, mert főleg júniusban, valamint augusztusban a kapásnövények fejlődésének időszakában átlagosan száz milliméter körüli eső hullott. a meteorológiai előrejelzés hosszú, száraz őszt jósol, ezért a vízkivételi művek egy részét üzemben hgyják, hogy szükség esetén kelesztő öntözést végezhesenek és a halastavakat feltöltsék./mti/

bb. 30. termelészövetkezeti vezetők küldöttsége utazott franciaországba

1 kf/kf/11 hk

1969. szeptember 17.

szerdán dr. k. nagy sándor tot főtitkár vezetésével franciaországba utazott a termelészövetkezetek országos tanácsának öttagu küldöttsége.

a termelészövetkezetek érdekképviselői testületének vezetői tanulmányozzák a francia mezőgazdaság munkáját és az agrárszövetkezetek tevékenységét./mti/

12.00/11

- 16 -

bb. 31. zajos gyári gépeket állíttatott le a szegedi járásbíróság

vid kz/11 hk

1969. szeptember 17.

a kéziszerszámarugár szegedi gyárának néhány zajos gépe már régóta zavarta a környékeliek nyugalmát, pihenését. a lakosság bejelentésére a szegedi 3. kerületi tanács, a küjál és a helyi népi ellenőrzési bizottság megvizsgálta a panaszt. megállapították, hogy a gyár környékén a zaj jóval nagyobb a megengedettnél, szinte elviselhetetlen. a tanács az ügyet - mivel annak bonyolultsága meghaladta hatáskörét - átadta a szegedi járásbíróság-

a bíróság 25 felperest - környékelit lakost- és a küjál mérnökének szakértői véleményét is meghallgatta. a gyár képviselői a tárgyaláson megígérték, hogy a dűbörgő gépek üzemeltetési idejét a munkafolyamat útszervezésével megváltoztatják. az érdekeltek véleményét megismerve a bíróság ideiglenes intézkedésként azonnali hatállyal megtiltotta a présgépek éjszakai működtetését. döntésével rendelkezett arról is, hogy a legzajosabb berendezéssel 14 óra után másnap reggelig nem dolgozhatnak. elrendelték ugyanakkor az egész üzem akusztikai felülvizsgálatát, a zajszint pontos megállapítását. a bíróság az újabb vizsgálat után 30 nap múlva dönt, hogyan lehet a zaj mértékét az engedélyezett határ alá csökkenteni, hogyan lehet a termelést úgy folytatni, hogy a lakosság nyugalmát is megfelelően biztosítsák./mti/

bb. 32. időjárásjelentés

tné/11 cz

1969. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 12.30 órakor:

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

a skandináv fölszigeten magas légnyomásu rendszer alakult ki, így kevés a felhő, általában száraz, a reggeli órában néhány helyen ködös az idő. az atlanti-óceánról továbbra is nedves, hűvös levegő áramlik közép-európa fölé. ennek következtében nyugat- és közép-európában, valamint a szovjetunió európai területének nyugati felén változókonny, helyenként esős, párás, a reggeli órákban ködös az időjárás. dél-európában a földközi tengerről érkező enyhe, nedves levegő esőket, zivatarokat okoz. hazánkban kedden a dunántulon erősen, máshol változóan felhős volt az ég. az ország középső részén általában 5-8, keleten 7-10 órán át süttött a nap.

/folyt.köv./
13.00/11

- 17 -

1430. DM

bb. 32./ 1d6 ...folyt./ 11

sok helyen eső, záporosó hullott, néhány helyen zivatar keletkezett. a lehullott eső mennyisége szeszélyes eloszlásban csapadéknyom és 11 mm. között volt, de sokfelén 15. sárhatvan - ban 17, martonvásáron 21 mm.-t mértek. a hőmérséklet napközben az ország északi felében 17-23, délen 23-26 fokig emelkedett. kedden hajnalra 10-14 fokig hűlt le a levegő, egy két helyről esőket jelentettek. a hőmérséklet 11 órára a dunántúlon csak 15-20, máshol 20-24 fokig emelkedett. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 16.7 fok volt, 0.1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, változatlan.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 19 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős idő, szerda délután főként az ország délnyugati felén az éjszakai óráktól kezdve észak-keleten is esőkkel, néhány helyen zivatarral. átmenetileg megélnkülő délkeleti -déli szél. a hajnali és reggeli órákban helyenkint a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nap-pali hőmérséklet csütörtökön 19-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 176 cm./mtl/

bb. 33. évadnyitó társulati ülés a fővárosi operettszínházban

t fe/j/zs/11 cz

1969. szeptember 17.

a fővárosi operettszínház szerdán tartotta évadnyitó társulati ülését. szlovák lászló igazgató a jövő évad terveiről szólva hangsúlyozta: a fővárosi operettszínház az új zenés darabok, musicalok mellett továbbra feladatának tekinti a hagyományos klasszikus operettek bemutatását. az 1969-70-es évadban előreláthatólag birto-kukba vehetik az új operettszínházat. a 40 millió forintos költséggel újjáalakított színházban átépítették a nézőteret, s korszerű öltözők várják a művészeket.

/folyt.köv./

13.30/11

- 18 -

1430, Dmy

bb. 33./ évadnyitó ... folyt./ 11

fontos eseménye lesz a színháznak lehár ferenc születése 100. évfordulójának megünneplése. műsorra tűzik az „egy éj velencében”, című operettet, amelynek bemutatója november 14-én lesz németkai marikával a főszerepben. január közepén kerül közönség elé vajicsics - kardos - brandt: „itt luxemburg 14-55”, című darabja, s az évad utolsó bemutatójaként fall leó: pompadour című operettje kerül színre. a további tervek között szerepel még farkas - benadek - karinthy - mé-szöly: a noszty-fiu esete tóth marival című darab zenésített változata. ugyancsak előkészületben van egy liszt ferenc életéről szóló musical-változat.

a fővárosi operettszínház szeptember 18-án péntek rézivel nyitja az évadot, s másnap 19-én négyszázadszor játssza a my fair lady-t. a kőszínházban 27-én mutatják be a park szin-padon sikert aratott west side story-t./mtl/

bb. 34. fehér aszfalt műanyagból

vid kz/11 cz

1969. szeptember 17.

szerdán a debreceni műszaki napok keretében radi jános, a debreceni közúti építő vállalat mérnöke tartott előadást az utépitésben használatos műanyagról. mint elmondta a chemical építővegyianyagokat gyártó vállalat debreceni kísérleti laboratóriuma - kooperációban a debreceni közúti építő vállalat-tal - műanyag felhasználásával új, hazánkban egyedülálló hi-deg bedolgozásra alkalmas fehér aszfaltot állított elő.

debrecenben már két helyen használták utburkolati jelek készi-tésére, s a jövőben mindenütt ilyen anyagból alakítják ki az utburkolati jeleket. a műanyag alkalmazásával készült fehér asz-talt előnye, hogy nem zsugorodik. repedés-mentes és kopásálló korábban főzve, rendkívül munkaigényesen kellett előállítani fehér aszfaltot./mtl/

--

13.35/11

- 19 -

1430, Dmy

bb. 35. naponta öt millió köbméter földgáz a hajdusoboszlói medencéből

vid kz/tné/11 cz

1969. szeptember 17.

Szerdán a hajdusoboszlói földgáz feldolgozó Üzemet tekintették meg azok a hazai és külföldi kőolajgeológusok, akik a nemzetközi geológiai kongresszus kárpát-balkán földtani asszociációjának budapesti tanácskozása után országjáró körúton vannak. A vendégek tájékoztatást kaptak a három és félv óta működő Üzemről, amely jelenleg már naponta öt millió köbméter földgázt ad az országos hálózatba, továbbá debrecen és hajdusoboszló ipari Üzemekéinek, valamint a városi fogyasztóknak. Az eddigi tapasztalatok szerint a korábbi években végrehajtott készlet becslés helyes: a különböző rétegekben található földgázkészlet még 20-25 évre elegendő./mti/

..

bb. 36. az általános és teljes leszerelésről szóló szovjet javaslat tizedik évfordulójára emlékezünk - a fegyverek nélküli világ realitásáról nyilatkozott dr. sik endre, az országos béke-tanács elnöke

t tf/mm/zs/11 cz

1969. szeptember 17.

tíz esztendővel ezelőtt, 1959 szeptember 18-án terjesztette elő a szovjetunió az általános és teljes leszerelés tervét. az évforduló kapcsán dr. sik endre nyugalmazott külügyminiszter, az országos béke-tanács lenin béke-díjas elnöke tóth ferencnek az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- realitásában lenyűgöző és a legmerészebb várakozást is felülmúló gondolat születésnapjára emlékezünk. a grandiózus javaslat, amely az ensz new york-i palotájában hangzott el - és ezer delegátus lelkesedését váltotta ki - három szakaszban, négy év alatt irányozta elő az egyetemes leszerelést, mégpedig szigorú és hatékony nemzetközi ellenőrzés mellett.

- a szovjet javaslat - hangsúlyozta dr. sik endre - tekintetbe vette azokat a mélyreható változásokat, amelyek megosztott világunkban a béke és a szocializmus erői javára végbementek. határuk alól a vezető nyugati hatalmak kormányai sem vonhatták ki magukat. az 1959 október 27-1 szovjet-amerikai közleményben az akkori eisenhower-kormányzat kénytelen volt olyan ígéretet tenni, hogy előmozdítja az általános és teljes leszerelés eszméjének megvalósítását.
/folyt.köv./

14.40/e

- 20 -

bb. 36./ az általános ... folyt./ 11

- az ensz közgyűlés 14. ülészaka közfelkiáltással, szavazás nélkül elfogadta 1959 november 20-án az általános és teljes leszerelésről szóló szovjet-amerikai határozati javaslatot, amely „a világ előtt álló legfontosabb kérdésnek”, nevezte az egyetemes leszerelést és felszólította a kormányokat hogy tegyenek meg minden erőfeszítést e probléma konstruktív megoldására.

- történelmi tény, hogy szovjet-országnak már 1922-ben a gennap nemzetközi értekezleten indítványozta az egyetemes leszerelést, demonstrálva, hogy a szocializmus és a béke szerves egység alkot politikájában. de mennyire más volt a kezdeményezés sulya 1959-ben, amikor az általános és teljes leszerelést nem az imperialista intervenciótól elvértelenedett ország, hanem egy gazdaságilag és katonailag rendkívül erős világhatalom javasolta, noppant meggyőző erőt és erkölcsi nyomatókat adva ezzel is világpolitikai lépésének.

- miként ezelőtt tíz évvel, ma sem kétséges, hogy ha a szovjet javaslatról világméretű népszavazást tartanánk, az emberiség óriási többsége mellett szavazna. a fegyverektől, tehát háboruktól mentes világ perspektívája azonban távolról sincs inyéro mindenkinek. az imperializmus táborában, a világuralmi ábrándok és a háborus profit megszállottai között kell keresni és lehet megtalálni a leszerelés ellenfeleit. az egyetemes leszereléshez az egyik fél óhaja és készsége nem elegendő. mindamellett a jelenlegi történelmi helyzetnek új eleme az, hogy az emberek tudatos akarata, cselekvése megfékezheti a háboru erőt. az emberiség képes olyan problémákat megoldani, amelyeket ezelőtt nem tudott, a leszerelés megszünt elvont fogalom lenni. a fegyverektől és háboruktól mentes világgért szervezett nemzetközi mozgalom harcol, és ennek a harcnak első győzelmesei beértek. emlékezetes eseményként említhetjük, hogy 1962 nyarán - a béke világtanács határozata értelmében - moszkvában megtartották a leszerelési és béke-világkongresszust: 116 ország csaknem két és félezer küldötte felhívást intézett a világ népeihez, hogy harcoljanak a fegyverkezési verseny és a háboru s előkészületek ellen. s a világgkongresszus résztvevői a kormányokhoz fordultak: valósítsák meg a nemzetközileg ellenőrzött általános leszerelést. először ezen a moszkvai világtanácskozáson a nemzetközi békemozgalom erősítésére a béke világtanácskon kívüli nemzeti békeszervezetek is felsorakoztak.

- a magyar népköztársaság kormánya és népe az első pillanattól fogva a legnagyobb örömmel és a legőszintébb helyesléssel fogadta a szovjetunió történelmi jelentőségű javaslatát.
/folyt.köv./
14.48/e

- 21 -

1510-Dny

bb. 36./ az általános ... 2. folyt./ 11

pártunk és kormányunk vezetői, közvéleményünk képviselői nemzetközi fórumok egész során szálltak szóra az általános és teljes leszerelés mellett, mindannyiszor rámutatva a leszerelés és a nemzetközi biztonság - egyebek között az európai biztonság - összefüggésére.

- a magyar békemozgalom az elmúlt évtizedben tudatosította népünkkel az általános leszerelés történelmi időszerűségét, óriási előnyeit, mozgósította társadalmunkat e mélyen humánus eszme támogatására. tudományos konferenciákon, szimpóziumokon, tanulmányokban világítottuk meg e bonyolult világpolitikai probléma összetevőit, a nagy célt megvalósításának általunk helyesnek tartott útjait és módszereit.

- magyarország delegációja néhány hete bekapcsolódott a genfi leszerelési értekezlet munkájába, hazánk képviselői ott vannak az ensz mostani közgyűlési ülészakán, s pártunk, kormányunk, népünk legfőbb óhaját tolmácsolva, e fontos nemzetközi fórumokon is küdenek - egyelőre részleges leszerelési intézkedések szorgalmazásával - a tíz évvel ezelőtt meghirdetett nagyszerű program, az általános és teljes leszerelés, az egyetemes béke megvalósításáért, - fejezte be nyilatkozatát dr. sík endre./mti/

bb. 37. az eak békatanácsának főtitkára kállai gyulánál

k tf/mm/zs/11 cz

1969. szeptember 17.

kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke kedden - a parlamentben - fogadta a budapestben tartozkodó khaled mohel el din-t, az egyesült arab köztársaság békatanácsának főtitkárát./mti/

14.53/e

110 DM

- 22 -

bb 43. czeslaw wycech nyilatkozata a lengyel parlamenti küldöttség látogatásáról

1 bc/mm zs bh -cz

1969. szeptember 17.

czeslaw wycech, a szejm elnöke elutazása előtt nyilatkozott a lengyel parlamenti küldöttség magyarországi látogatásának tapasztalatairól:

- látogatásunk nagyon hasznos, érdekes volt, eredményeivel teljes mértékben elégedettek vagyunk. tárgyalásainkon - mint arról a közönségi közlemény is tanuskodik - teljes volt egyetértésünk a magyar-lengyel együttműködés továbbfejlesztésének kérdéseiben csak úgy, mint a nemzetközi helyzet értékelésében. bármerre jártunk, mindenütt igaz barátsággal, testvéri szeretettel fogadtak bennünket, és zintén beszéltek nemcsak az eredményekről, hanem a problémákról, nehézségekről/gondokról is. tapasztalhattuk, hogy a magyar népköztársaság a felszabadulás óta eltelt negyedszázad alatt nagyon sokat fejlődött, hatalmas eredményeket ért el. megismerkedtünk a nemrég bevezetett új gazdaságirányítási rendszerrel is; úgy látjuk, hogy nagy és alkotó társadalmi, gazdasági erőket szabadított fel s elősegítheti az ország további nagyarányú fejlődését. igen jelentősnek tartjuk, hogy az utóbbi időben növekedett a helyi tanácsok, valamint az ipari és a mezőgazdasági üzemek önállósága.

a szocialista demokrácia szélesítésével kapcsolatos lengyelországi célokról, intézkedésekről szöjt ezután a szejm elnöke s rámutatott:

- mi is arra törekszünk, hogy az államigazgatás tevékenységét a legmegfelelőbbben decentralizáljuk, a központi szervek mellett a helyi szerveknek is megfelelő jog- és hatáskörük legyen, maguk intézzék a helyi ügyeket. ezért növeltük a helyi tanácsok hatáskörét, jogait, s az eddigieknél több feladatot bízunk rájuk. ehhez megfelelő eszközöket, erőforrásokat is biztosít az állam részükre. ezenkívül az állami, központi szervek sok feladatot és jogkört átadtak a szakszervezeteknek és más társadalmi, illetve gazdasági szervezeteknek.

a törvényhozó testületek kapcsolatairól szöjlve kiemelte:

- a két ország parlamentjének kapcsolataiban - a magas szintű delegációk kölcsönös látogatása mellett - további lehetőségeket látunk a fejlesztésre. gondotunk például arra, hogy állandó kapcsolat alakulhasson ki az országgyűlés és a szejm irodái között. néhány szocialista ország tekintetében már rendelkezünk ilyen kapcsolatokkal, -s úgy véljük, érdemes lenne magyar-lengyel viszonylatban is kialakítani hasonló érintkezési formát. lehetőség kínálkozik egyes parlamenti állandó bizottságok együttműködésének megteremtésére is. - fejezte be nyilatkozatát czeslaw wycech./mti/

15.40 bh & F

110 DM

- 23 -

bb 45. e m b a r g ó: 22 óráig!

k ö z l e m é n y

a lengyel népköztársaság parlamenti küldöttségének magyarországi látogatásáról

k cs zs bh -cz

1969. szeptember 17.

a magyar népköztársaság országgyűlésének meghívására szeptember 10-17 között czesław wycech elnök vezetésével hivatalos baráti látogatást tett magyarországon a lengyel népköztársaság szejmjének küldöttsége.

kállai gyula az országgyűlés elnöke és az országgyűlés más tagjai beható eszmecserét folytattak a lengyel küldöttséggel.

a küldöttséget fogadta losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és focs jeno a forradalmi munkás-parasztkormány elnöke.

magyarországi tartózkodása során a küldöttség megismerkedett budapest nevezetességeivel. ellátogatott bács-csongrád - és veszprém megyébe. megtekintette a ganz mávag mozdony- vagon- és gépgyárat, a kecskeméti konzervgyárat, a szegedi textilműveket, az izsáki állami gazdaságot, a kislunlacházi petőfi mezőgazdasági termelészövetkezetet, továbbá történelmi műemlékeket és kulturális intézményeket.

látogatása során a szejm küldöttségének alkalma volt ismerkedni a magyar nép életével. őszinte és szívélyes eszmecserét folytatott országgyűlési képviselőkkel, munkásokkal, parasztséggel, értelmiségiekkel. a megbeszélések rávilágítottak arra, hogy a két nép közötti évszázados barátság és a szocialista internacionalizmus jegyében kialakított kölcsönösen előnyös együttműködés további lehetőségeket nyújt politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt.

a szívélyes baráti legköru tárgyalásokon a küldöttségek tájékoztatták egymást országuk politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életének időszerű kérdéseiről, továbbá parlamentjük működéséről, tevékenységéről. a tárgyalások során örömmel szögezték le, hogy a magyar népköztársaság országgyűlése és a lengyel népköztársaság szejmje között a közös érdekeket érintő minden lényeges kérdésben teljes a nemzetazonosság. megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország parlamentjeinek kapcsolatai, a képviselők eszmecseréi, és tapasztalataik kicserélése jelentősen erősíti a sokoldalú, kölcsönösen előnyös magyar-lengyel együttműködést. /folyt. köv./

15.50 bh 4z H

- 24 -

R40 DM

bb 45./ közlemény a lengyel...1. folyt./ bh

a lengyel népköztársaság negyedszázados fennállására emlékezve a magyar fél nagyra értékelte azokat a kimagasló politikai, gazdasági, tudományos, kulturális eredményeket, amelyeket a szocialista Lengyelország ebben az időszakban elért.

a lengyel delegáció magyarországi látogatása során megismerkedett a magyar népköztársaságnak huszonöt esztendő fennállása alatt elért hatalmas eredményeivel.

a küldöttségek széleskörű véleménycserét folytattak a nemzetközi problémákról. a két ország parlamentjének szilárd elhatározása, hogy aktívan fellép a nemzetközi imperializmus agresszív politikája ellen s tevékeny részt vállal a világbéke megszilárdításáért, a népek és államok közti egyenjogú kapcsolatokért folytatott harcban.

rámutattak arra, hogy a magyar és a lengyel nép legfőbb feladatának a szocializmus építését, a szocialista országokhoz fűződő barátság és együttműködés elmélyítését tekintik. szükségesnek tartják, hogy a szocialista közösség országai összehangolják terveiket és tevékenységüket fokozzák együttműködésüket és erősítsék védelmi erejüket.

egyöntetűen megállapították, hogy az egységes béke helyreállítása és valamennyi nép érdekében véget kell vetni az amerikai imperializmus embertelen agressziójának vietnamban. a nemzetközi helyzet lényegesebben nem enyhülhet mindaddig, amíg ez az agresszió tart. a két küldöttség kifejezte azt a reményét, hogy a párizsban folyó tárgyalások eredményre vezetnek és elősegítik a politikai megoldást. egyben ismételten teljes szolidaritásukat nyilvánították a nemzeti függetlenségéért és a társadalmi haladásért igazságos harcot vivó, és vietnami néppel: kifejezték meggyőződésüket, hogy vietnam népe valóra váltja nagy vezetője ho si minh végakarátát.

támogatásukról biztosították az agresszió ellen küzdő arab népet és kifejezték szolidaritásukat irántuk. hangsúlyozták, hogy a közel-keleti válság rendezésének lényeges feltétele az ENSZ biztonsági tanácsa 1967. november 22-i határozatának maradéktalan végrehajtása.

megkülönböztetett figyelmet szenteltek az európai kontinens biztonságának és az európai országok együttműködésének. ezzel kapcsolatban rámutattak arra, hogy a két ország politikája a feszültség csökkentésére, a nyugatnémet uralkodó körök imperialista törekvéseinek megakadályozására; az államok közötti jószomszédi kapcsolatok és együttműködés kialakítására irányul.

/folyt. köv./

16.00 bh 4z H

R40 DM

- 25 -

bb 45. e m b a r g ó: 22 óráig

k ö z l e m é n y

a lengyel népköztársaság parlamenti küldöttségének magyarországi látogatásáról

k cs zs bh -cz

1969. szeptember 17.

a magyar népköztársaság országgyűlésének meghívására szeptember 10-17 között czesław wycech elnök vezetésével hivatalos baráti látogatást tett magyarországon a lengyel népköztársaság szejmjének küldöttsége.

kállai gyula az országgyűlés elnöke és az országgyűlés más tagjai beható eszmecsereket folytattak a lengyel küldöttséggel.

a küldöttséget fogadta losonczy páál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és fock jeno a forradalmi munkás-parasztkormány elnöke.

magyarországi tartózkodása során a küldöttség megismerkedett budapest nevezetességeivel. ellátogatott bács-csongrád - és veszprém megyébe. megtekintette a ganz mávag mozdony- vagon- és gépgyárat, a kecskeméti konzervgyárat, a szegedi textilműveket, az izsáki állami gazdaságot, a kislunlacházi petőfi mezőgazdasági termelészövetkezetet, továbbá történelmi műemlékeket és kulturális intézményeket.

látogatása során a szejm küldöttségének alkalma volt ismerkedni a magyar nép életével. őszinte és szívélyes eszmecsereket folytatott országgyűlési képviselőkkel, munkásokkal, parasztséggel, értelmiségiekkel. a megbeszélések rávilágítottak arra, hogy a két nép közötti évszázados barátság és a szocialista internacionális jegyében kialakított kölcsönösen előnyös együttműködés további lehetőségeket nyújt politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt.

a szívélyes baráti legkörrü tárgyalásokon a küldöttségek tájékoztatták egymást országuk politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életének időszerű kérdéseiről, továbbá parlamentjük működéséről, tevékenységéről. a tárgyalások során örömmel szögezték le, hogy a magyar népköztársaság országgyűlése és a lengyel népköztársaság szejmje között a közös érdekeket érintő minden lényeges kérdésben teljes a nézetazonosság. megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország parlamentjeinek kapcsolatai, a képviselők eszmecsereit, és tapaszatalataik kicserélése jelentősen erősíti a sokoldalú, kölcsönösen előnyös magyar-lengyel együttműködést.
/folyt. köv./

15.50 bh 42 H

- 24 -

R40 DM

bb 45./ közlemény a lengyel...1. folyt./ bh

a lengyel népköztársaság negyedszázados fennállására emlékezve a magyar fél nagyra értékelté azokat a kimagasló politikai, gazdasági, tudományos, kulturális eredményeket, amelyeket a szocialista Lengyelország ebben az időszakban elért.

a lengyel delegáció magyarországi látogatása során megismerkedett a magyar népköztársaságnak huszonöt esztendő fennállása alatt elért hatalmas eredményeivel.

a küldöttségek széleskörű véleménycsereket folytattak a nemzetközi problémákról. a két ország parlamentjeinek szilárd elhatározása, hogy aktívan fellép a nemzetközi imperializmus agresszív politikája ellen s tevékeny részt vállal a világbéke megszilárdításáért, a népek és államok közti egyenjogú kapcsolatokért folytatott harcban.

ráműtattak arra, hogy a magyar és a lengyel nép legfőbb feladatának a szocializmus építését, a szocialista országokhoz fűződő barátság és együttműködés elmélyítését tekintik. szükségesnek tartják, hogy a szocialista közösség országai összehangolják terveiket és tevékenységüket fokozzák együttműködésüket és erősítsék védelmi erejüket.

egyöntetűen megállapították, hogy az egyszemélyes béke helyreállítására és valamennyi nép érdekében véget kell vetni az amerikai imperializmus embertelen agressziójának vietnámban. a nemzetközi helyzet lényegesen nem enyhülhet mindaddig, amíg ez az agresszió tart. a két küldöttség kifejezte azt a reményét, hogy a párizsban folyó tárgyalások eredményre vezetnek és elősegítik a politikai megoldást. egyben ismételték teljes szolidaritásukat nyilvánították a nemzeti függetlenségéért és a társadalmi haladásért igazságos harcát vívó, és vietnami néppel: kifejezték meggyőződésüket, hogy vietnami népe valóra váltja nagy vezetője ho si minh végakarátát.

támogatásukról biztosították az agresszió ellen küzdő arab népet és kifejezték szolidaritásukat irántuk. hangsúlyozták, hogy a közel-keleti válság rendezésének lényeges feltétele az ENSZ biztonsági tanácsa 1967. november 22-i határozatának maradéktalan végrehajtása.

megkülönböztetett figyelmet szenteltek az európai kontinens biztonságának és az európai országok együttműködésének. ezzel kapcsolatban rámutattak arra, hogy a két ország politikája a feszültség csökkentésére, a nyugatnémet uralkodó körök imperialista törekvéseinek megakadályozására; az államok közötti jószomszédi kapcsolatok és együttműködés kialakítására irányul.

/folyt. köv./

16.00 bh 42 H

R40 DM

- 25 -

bb 45. /közlemény a lengyel... 2. felyt. / bh

az államközi kapcsolatokban a II. világháború után kialakult realitások elismerése, az orv alkalmazásáról való lemondás, az atomfegyverek további elterjesztésének megakadályozása, egy európai biztonsági rendszer megteremtése lényegesen elősegíteti a nemzetközi kapcsolatok általános rendezését, a különböző társadalmi rendszerű államok közötti normális kapcsolatokat és hatékony együttműködést. Mindkét fél megelégedéssel vette tudomásul, hogy a varsói szerződés tagállamainak nagyjelentőségű budapesti felhívása általánosságban pozitív visszhangot váltott ki az államok és népek körében. hangsúlyozták azt a meggyőződésüket, hogy lankadattanul tovább kell folytatni azokat a diplomáciai erőfeszítéseket, amelyek a biztonsági konferencia összehívását, az európai államok kollektív biztonsági rendszerének megteremtését célozzák. Üdvözítették a német demokratikus köztársaság nemzetközi elismerése terén elért jelentős eredményeket. kifejezték azon meggyőződésüket, hogy az első szuverén német munkásparaszt állam léte, következetes beékepolitikája a nemzetközi béke és biztonság fontos tényezője.

a felek hangsúlyozták, hogy a békéért és a szocializmusért vívott harcban nagy jelentősége van a szocialista államok testvéri szolidaritásának és a nemzetközi kommunista mozgalom, a kommunista pártok egységének. a felek leszögezték, hogy a két ország parlamentjét a mindennapos gyakorlati tevékenységben az a törekvés vezérli, hogy szélesítsék és mélyítsék a két ország sokoldalú baráti kapcsolatait és a szovjetunióhoz, valamint a főbb testvéri szocialista országokhoz fűződő kapcsolataikat.

a lengyel népköztársaság parlamenti küldöttsége a szejm nevében meghívta a magyar népköztársaság országgyűlésének küldöttségét lengyelországi látogatásra. a magyar népköztársaság országgyűlése a meghívást köszönettel elfogadta. /mti/

- 26

16.15 bh

1949.10.14

bb 38. divatbemutató a margitszigeten

t sz/j szb 1e

1969. szeptember 17.

a margitszigeti nagyszállóban tartja háromnapos divatbemutató-sorozatát a divattervező vállalat. az őszi-téli kollekcióról és a vállalat tevékenységéről a bemutató-sorozat megnyitása előtt szerdán négyora művészeti vezető tájékoztatta az újságírókat.

a divattervező vállalat iparművészei évente mintegy 4000 ruhamodellt terveznek a konfekciógyárak, a kül- és belkereskedelmi vállalatok megbízására. új kollekciójukban két stílus jutott érvényre: a nappali ruhák sportosak, az ünnepi alkalmakra tervezett öltözékek a francia, könnyed stílust követik. a tervezők figyelembe vették a kgst-országok divatkongresszusának ajánlásait: a népi hagyományok, motívumok, hímzések felhasználását a modern öltözködésekben.

a divatbemutató nyitányaként három ilyen, régi paraszti viseletre emlékeztető, rátétes díszítésű, mini ruhában jelentek meg a manekenek. a következő három modell pamut-kordbársonyból készült, hímzett parasztingek mintájára. a bemutatón egyébként sok nadrágos öltözék szerepel, s a nadrágokhoz a manekenek dolmányra emlékeztető, zsinórdíszítéses mellényeket is viseltek.

a kollekcióban bemutatkozott a külföldön nemrég megjelent unisex, vagyis az azonos stílusban készült, többnyire ugyanaból az anyagból varrt női és férfiruha. ezt természetesen csak fiataloknak ajánlják. a modellek között volt néhány maxi hosszúságú kabát, illetve kosztüm is, s bár ennek divatjára már csak az öregek emlékeznek, most kizárólag fiatalok hordják.

a divattervező vállalat modelljeiből a ruhagyárak már kiválasztották a sorozatgyártásra kerülőket, így remélhetőleg rövidesen nemcsak a divatbemutató-sorozat résztvevői, hanem a vásárlók széles rétegei is találkozhatnak a legfrissebb divatújdonosságokkal. /mti/

-.-

-27-

16.20/szb 1e 17:30

1949.10.14

bb 45. /közlemény a lengyel... 2. fejelet. / bh

az államközi kapcsolatokban a II. világháború után kialakult realitások elismerése, az erő alkalmazásáról való lemondás, az atomfegyverek további elterjesztésének megakadályozása, egy európai biztonsági rendszer megteremtése lényegesen elősegíteti a nemzetközi kapcsolatok általános rendezését, a különböző társadalmi rendszerű államok közötti normális kapcsolatokat és hatékony együttműködést. Mindkét fél megelégedéssel vette tudomásul, hogy a varsói szerződés tagállamainak nagyjelentőségű budapesti felhívású általánosságban pozitív visszhangot váltott ki az államok és népek körében. hangsúlyozták azt a meggyőződésüket, hogy lankadatlanul tovább kell folytatni azokat a diplomáciai erőfeszítéseket, amelyek a biztonsági konferencia összehívását, az európai államok kollektív biztonsági rendszerének megteremtését célozzák. Üdvözölték a német demokratikus köztársaság nemzetközi elismerése terén elért jelentős eredményeket. kifejezték azon meggyőződésüket, hogy az első szuverén német munkásparaszt állam léte, következetes békepolitikája a nemzetközi béke és biztonság fontos tényezője.

a felek hangsúlyozták, hogy a békéért és a szocializmusért vívott harcban nagy jelentősége van a szocialista államok testvéri szolidaritásának és a nemzetközi kommunista mozgalom, a kommunista pártok egységének. a felek leszögezték, hogy a két ország parlamentjét a mindennapos gyakorlati tevékenységben az a törekvés vezérli, hogy szélesítsék és mélyítsék a két ország sokoldalú baráti kapcsolatait és a szovjetunióhoz, valamint a többi testvéri szocialista országhoz fűződő kapcsolataikat.

a lengyel népköztársaság parlamenti küldöttsége a szeptember 16-án meghívta a magyar népköztársaság országgyűlésének küldöttségét lengyelországi látogatásra. a magyar népköztársaság országgyűlése a meghívást köszönettel elfogadta. /mti/

16.15 bh

- 26

bb 38. divatbemutató a margitszigeten

t sz/j szb 1e

1969. szeptember 17.

a margitszigeti nagyszállóban tartja háromnapos divatbemutató-sorozatát a divattervező vállalat. az őszi-téli kollekcióról és a vállalat tevékenységéről a bemutató-sorozat megnyitása előtt szerdán négy óra művészeti vezető tájékoztatta az újságírókat.

a divattervező vállalat iparművészeti évenként mintegy 4000 ruhamodellt terveznek a konfekciógyárak, a kül- és belkereskedelmi vállalatok megbízására. új kollekciójukban két stílus jutott érvényre: a nappali ruhák sportosak, az ünnepi alkalmakra tervezett öltözékek a francia, könnyed stílust követik. a tervezők figyelembe vették a kelet-országi divatkongresszusának ajánlásait: a népi hagyományok, motívumok, hímzések felhasználását a modern öltözködésekben.

a divatbemutató nyitányaként három ilyen, régi paraszti-szeletre emlékeztető, rátétes díszítésű, mini ruhában jelentek meg a manekenek. a következő három modell pamut-kordbársonyból készült, hímzett parasztingek mintájára. a bemutatón egyébként sok nadrágos öltözék szerepel, s a nadrágokhoz a manekenek dolmányra emlékeztető, zsinórdíszítéses mellényeket is viseltek.

a kollekcióban bemutatkozott a külföldön nemrégiben megjelent unisex, vagyis az azonos stílusban készült, többnyire ugyanaból az anyagból varrt női és férfiruha. ezt természetesen csak fiataloknak ajánlják. a modellek között volt néhány maxi hosszúságú kabát, illetve kosztüm is, s bár ennek divatjára már csak az öregek emlékeznek, most kizárólag fiatalok hordják.

a divattervező vállalat modelljeiből a ruhagyárak már kiválasztották a sorozatgyártásra kerülőket, így remélhetőleg rövidesen nemcsak a divatbemutató-sorozat résztvevői, hanem a vásárlók széles rétegei is találkozhatnak a legfrissebb divatújdonságokkal. /mti/

-.-

-27-

16.20/szb 1e 17:30

16.20/szb

bb 39. vasárnap „öttusa világbaajnokság„ bélyegsorozat jelenik meg

1 kf/kf szb 1e

1969. szeptember 17.

a budapesti öttusa világbaajnokság alkalmából az esemény megnyitásának napján 6 értékből álló bélyegsorozatot hoz forgalomba a posta. öt bélyeg az összetett verseny egyes számain, a 40 filléres ugrató lovas, a 60 filléres vívókat, az 1 forintos pisztoly lövőket, a 2 forintos uszókát, a 3 forintos futókat ábrázol, a hatodikon az öttusa emblémája látható.

az új sport-bélyegsorozat árusítása vasárnap kezdődik./mti/

bb 41. tilos a színező bevásárló hálókat árusítása

1 kf/kf szb 1e

1969. szeptember 17.

a kereskedelmi minőségellenőrző intézet ellenőrzései során a forgalomban lévő bevásárló hálókat között olyanokat talált, amelyek festése színez, a velük érintkező tárgyakat megfogják, eltávolíthatatlan színes foltot hagynak rajtuk.

a minőséghiba miatt a vásárlók érdekeinek védelmében az intézet - a belkereskedelmi miniszter idevonatkozó rendelete alapján - élt jogával, s megtiltotta a nemez és rostfeldolgozó hisz piros színű, valamint a szentendrei hisz piros és sötétsárga színű bevásárló hálóinak forgalomba hozatalát.

a kermi egyben felhívta az érdekelteket vállalatok figyelmét, hogy a színező bevásárló hálókat beszerzésénél fokozottabb gondot ügyeljenek a minőségre. /mti/

-28-

bb 40. megkezdték a répa feldolgozását ácsen - „altatják„ a prizmában tárolt termést

vid/kz bh -cz

1969. szeptember 17.

szerdán megkezdték a cukorrépa feldolgozását az ácsi cukorgyárban. a termés nagyobb, mint amennyire az előzetes becslések alapján számítottak: a tervezett 15.000 vagonnal szemben várhatóan 20.000 vagonnyit kell feldolgozniuk. az új idényre mintegy félezer dolgozó készítette elő nagyon gondosan a gyárat. zavartalanul működik az új vízű, a szennyvizet ülepitő mesterséges tórendszer, és mindezzel gazdaságosabbá teszik a munkát. 30 kilométeres körzetből körülbelül 2 800 vagonnyi termést tárolás nélkül, közvetlenül a földekről szállítanak a gyárba. a 108 naposra tervezett kampany utolsó heteiben feldolgozásra kerülő répát viszon a tavalyi kísérleteknél kiválóan bevált különleges módszerrel tárolják. 1500-2000 vagonnyi termés kerül majd abba az óriás prizmába, amelybe 50-60 ventilátorral hideg levegőt fúvatnak be. ezzel „téli álomba„ kényszerítik a répát, vagyis lelassítják azt a biológiai folyamatot, amel 20-30 fokra melegíti fel a prizmába rakott répa hőmérsékletét. a ventilátoros raktározással és gazdaságosabbá válik a termelés, ugyanis a felmelegedett répa sokat veszít cukortartalmából./mti/

--

bb 42. perzsaszőnyegek otp hitelre

1 kf/kf je bh -cz

1969. szeptember 17.

a belkereskedelmi minisztérium - a pénzügyminisztériummal és a magyar nemzeti bankkal egyetértésben - módosította, bővítette az áruvásárlási kölcsönakció cikklisztáját. az új rendelkezés értelmében ezentúl, a bizományi áruház útján forgalomba kerülő iráni import szőnyegek is kaphatók részletre az általános hitelfeltételekkel./mti/

--

bb 46. francia libatenyésztési szakemberek látogatása orosházán

vid-kz/tné bh -cz

1969. szeptember 17.

huszonkilenc francia libatenyésztési szakember látogatta meg szerdán az ország legnagyobb libatenyésztő kollektív gazdaságát, az orosházi új élet termelőszövetkezetet. a vendégeket várta Mihály, a tsz elnöke fogadta és tájékoztatta. mint elmondta, különösen bevált a francia és a magyar - a rajnai és az orosházi - libafajták keresztezése. a máhozam a vártnál is nagyobb mértékben emelkedett. a francia szakemberek megtekintették a szövetkezet libakeltő állomását, törzsállományát, majd a baromfiipari országos vállalat gyárába látogattak el, ahol a viziszárnnyas feldolgozást és a baromfikonzerv készítmény tanulmányozták./mti/

--

16.34 bh ok 17

WQDM

- 29 -

bb 44. megkezdtek a többfokozatu mérnök-képzést - évnvítő a veszprémi vegyipari egyetemen

vid/kz bh -cz

1969. szeptember 17.

szerdán tartotta tanévnyitó Unnapi tanácsulését a veszprémi vegyipari egyetem. ebből az alkalomból dr. káldi pát az egyetem rektora bejelentette, hogy az oktató és kutató gárda gondos előkészítő munkája nyomán ebben az évben már a többfokozatu képzési rendszerben kezdik meg tanulmányaikat az első éves hallgatók. az új rendszert - amelyben elsőfokon Bzemmérnököt, másodfokon okleveles vegyész mérnököt, majd pedig kutató mérnököt képeznek - a gyakorlati szakemberek, ipari vezetők bevonásával dolgozták ki. a veszprémi vegyipari egyetem növekvő feladatainak ellátására - köztük az új szervezeti és működési szabályzat kidolgozására - újabb tagokkal bővítették az egyetemi tanácsot.

az új tanács tagok között üdvözölte a rektor pap jénost az mezmp központi bizottságának tagját a veszprém megyei pártbizottság első titkárát, langyel béla akadémikust a magyar tudományos akadémia kémiai tudományok osztályának titkárát, vajta lászlót, az országos kőolaj és gázipari fősztr vezérigazgató-helyettesét, dobos györgyöt, a magyar alumínium ipari tröszt vezérigazgatóját, habuda ádámot a finomkerámiaipari országos vállalat vezérigazgatóját, kiscseregye tajost a péti nitrogénművek igazgatóját, és simon pált a dunai kőolajipari vállalat igazgatóját. a neves politikai, tudományos, és ipari vezetők segítségével tanácsaival a társadalom szükségleteinek leginkább megfelelő mérnök képzést szándékoznak megvalósítani./mti/

..

bb 49. a pécsi hőerőmű az első tv-ajándékozó baranyában

vid/fm bh -cz

1969. szeptember 17.

a ,,televíziót minden iskolának,, mozgalom első baranyai követője a pécsi hőerőmű. az ajándékként vásárolt olympia készüléket szerdán adták át az üzem képviselői erdősmárokra, a himesházi körzeti általános iskola kihelyezett részlegének. ahol két összevont osztályban negyven kisdíák tanul. erdősmárokra két fiatal pedagógus foglalkozik a gyermekekkel és lelkiismeretes munkájuk eredményeként évek óta nem fordult elő bukás a kis iskolában. a televízió nagy örömet szerezett, és jelentősen segíti majd az oktató-nevelő munkát./mti/

..

- 30 -

17.05/szb 4c 1f

1900-Dm

bb. 47. javítani kell az építőipari munkásszállítások kulturális ellátását - tájértekezlet tatabányán

vid-kz/gy/cz

1969. szeptember 17.

az építőipari dolgozók körében végzett kulturális munkáról rendeztek szerdán tanácskozást tatabányán, a komárom megyei állami építőipari vállalat székházában. négy megye - fejér, győr, vas és komárom - szakszervezeti kulturális felelősei vitatták meg a tennivalókat. mint megállapították, elsősorban a munkásszállításokon kell javítani a kulturális és propaganda munkát. rendszeressé akarják tenni az ismeretterjesztést, a tervük az, hogy a legkisebb szállást is ellássák szakirodattal, napi lapokkal, rádióval. arra törekcsenek, hogy a nagyobb szállásokon több televízió álljon a munkások rendelkezésére. a tanácskozás résztvevői hiányolták, hogy a vállalatok igazgatói, sztr titkárai és párttitkárai csak ritkán, vagy egyáltalán nem látogatják meg a munkásszállításokat. ugyancsak kifogásolták, hogy a legtöbb helyen a vállalatok nem áldoznak kulturális beruházásokra fejlesztési alapjukból.

a tanácskozáson értékeltek a szocialista brigádok kulturális életét. országosan az építőipari dolgozóknak csaknem fele szocialista brigádtag. több vállalatnál megelakították a szocialista brigádklubot, ahol közvetlen kapcsolat alakult ki a dolgozók és a vezetők között. a szocialista brigádmozgalom azonban még mindig elsősorban a termelésben jelent számottevő segítséget, a kulturális munkában még nem tudják megfelelően gyümölcösöztetni. ezért mindenk előtt a brigádok megfelelő kulturális vállalásaihoz kell az eddiginél nagyobb segítséget adni./mti/

..

bb. 51. tanévnyitó a gödöllői agrártudományi egyetemen

t jf/tr/zs/gy/cz

1969. szeptember 17.

dr. petó györgy, a gödöllői agrártudományi egyetem rektora szerdán Unnepélyesen megnyitotta a felsőoktatási intézmény 25. tanévét. az évadnyitón ott volt dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. az egyetemre - amelynek nappali tagozatán az 1969-70-es tanévben 1 660-an folytatják tanulmányaikat - 334 elsőéves hallgatót vettek fel. az egyetem rektora dr. váradi sándornak, aki 50 évvel ezelőtt végzett az akkori főiskolán, aranydiplomát adott át. dr. török károly, aki 65 évvel ezelőtt lett okleveles gazda, vasdiplomát kapott./mti/

17.00/szb

1200

- 31 -

bb 48. három és félmilliárdos beruházást tervez a negyedik öt-
éves tervben a gázipar

1 tz/mm je bh -cz

1969. szeptember 17.

hazánkban az energiahordozók között egyre nagyobb szerep-
hez jut a földgáz. az állandóan fokozódó igények kielégítése
céljából az országos kőolaj- és gázipari trösztnek nagyarányú
beruházásokra kell felkészülnie.

jövőre folytatódik az algyő-budapesti, és megkezdődik a vesz-
orém-ajka, a budapest-vác, valamint a békéscsaba-békés-mezőberény
közötti vezeték építése. ezek 1971-re elkészülnek - bár az
algyő-budapesti vezeték építése áthúzódik a következő évre. 1970-ben
a dunai kőolajipari vállalatot beköti az országos gázhalózatba,
1971-ben pedig megkezdik a nagyenyrei-devecsári olajvezeték
átalakítását, hogy amennyiben az olaj szállításához már nem lesz
rá szükség, felhasználható legyen a gáz továbbítására.

kialakultak a negyedik öt éves terv gázipari beruházásaira vonat-
kozó elképzelések is, de ezek ma még nem tekinthetők véglegesnek,
hiszen például egy új gázmező felfedezése teljesen felboríthatja
a legmondosabban kidolgozott terveket is. az eddigi ismeretek bir-
tokában azonban az okgt illetékesek arra készülnek, hogy - az 1971
évi beruházásokat is számításba véve - 1975-ig bezárólag mintegy
3,5 milliárd forintot fordítsanak az országos gázvezeték-rendszer
létesítményeinek továbbfejlesztésére, ami lehetővé teszi majd a leg-
fontosabb igények kielégítését, ideértve a speciális és kommuná-
lis gázellátás követelményeit is.

ennek a hatalmas beruházási programnak a végrehajtását
előreláthatólag jelentős mértékben egyszerűsíti majd a rü-
videsen az országgyűlés elé kerülő gázenergia-törvény, amely
az eddigi viszonylagos széttagoltság megszüntetésével egy-
ségesen szabályozza a gázipari beruházások műszaki felügye-
letével, ellenőrzésével, illetve engedélyezésével kapcsolatos
eljárást./mti/

..

bb 53. orosházi tanácskoztak békés megye országgyűlési képviselői

vid-fm/tné bh -cz

1969. szeptember 17.

az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja szerdán
orosházi ülésén meghallgatták fodor gézának, a degáz békés
megyei kirendeltsége vezetőjének beszámolóját a megyei gázprog-
ram eredményeiről, s a további tervekről. ezt követően a képviselők
a szakmunkásképzés helyzetéről tanácskoztak, majd meghall-
gatták a társadalombiztosítás helyzetéről szóló megyei jelentést,
s az ülés után megtekintették az orosházi üveggyárat./mti/

..

16.10 bh

- 32 -

1852
1980 Dny

bb. 52. aranygyűrűs doktoravatás debrecenben

vid-fm/gy/cz

1969. szeptember 17.

szerdán ünnepélyes doktoravató tanácsulást tartott a debreceni
orvostudományi egyetem. ez alkalommal a népköztársaság elnöki ta-
nácsának hozzájárulásával csáko györgy és oláh éva orvosok
„sub auspiciis rei publicae popularis,„ kiüntetéses doktorrá
avatására került sor. az eseményen résztvevő kisházi ödön, az
elnöki tanács helyettes elnöke, dr. szabó zoltán egészségügyi
miniszter, sikula györgy, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottsá-
gának titkára, dr. szilágyi gábor, a debreceni városi pártbizott-
ság első titkára, dr. ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács
vb elnöke és ördög lászló, a debreceni városi tanács vb elnökehe-
lyettese.

dr. kesztyűs loránd rektor nyitotta meg az ünnepélyes tanács-
ulást, majd ismertették csáko györgy és oláh éva tanulmányi ered-
ményeit, akik ezt követően megtartották doktori értekezéseiket.
dr. csaba béla rektorhelyettes vezette az orvosi eskü letételét,
amely után az egyetemi tanács mindkettőjüket doktorrá fogadta.

ezután kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke kö-
szöntötte dr. oláh évát és dr. csáko györgyöt, majd az elnöki
tanács nevében átnyújtotta nekik a magyar népköztársaság cí-
merével ékesített doktori aranygyűrűket.

végezetül dr. kesztyűs loránd rektor üdvözölte az aranygyü-
rűs doktorokat, akik köszönetet mondtak azért a segítségért,
amelyben népi államunk őket részesítette./mti/

..

bb. 57. fogadás a francia bányagépesítési napok alkalmából

1 tz/hné/le/gy/la

1969. szeptember 17.

a budapesti francia műszaki és tudományos tájékoztatási köz-
pont és a francia bányagépártási szindikátus a technika házá-
ban az országos magyar bányászati és kohászati egyesülettel kö-
zösben lebonyolított kétnapos bányagépesítési kollekvium befejezé-
seként szerdán délután fogadást adott a tájékoztatási központ he-
lyiségében. a fogadáson megjelent raymond gastambide, a francia
közörsaság budapesti nagykövete is./mti/

..

17.20/szb

- 33 -

1852
1980 Dny

bb 54. magyar-vietnami diákszeminárium ho si minh életéről

t fe/tr zs bh -cz

1969. szeptember 17.

a kisz központi bizottsága szerdán magyar-vietnami diákszemináriumot rendezett ho si minh életéről és munkásságáról. a budapesti műszaki egyetemen megtartott tanácskozáson a hazai egyetemisták és a nálunk tanuló vietnami fiatalok képviselőit mintegy 120 hallgató találkozt. örök imrénak, a budapesti műszaki egyetem kisz titkárnak üdvözlő szavai után dr. gombár józsef, a kisz központi bizottsága egyetemi és főiskolai osztályának vezetője méltatta ho si minh gazdag életútját, emberi nagyságát. hangsúlyozta, hogy ho si minh neve egybeforrott a vietnami nép szabadságharcával, és a nemzetközi munkásmozgalom imperialista-ellenes küzdelmével, amelynek egyik aktív részese volt évtizedeken át, felvértelve a marxizmus-Leninizmus tanításával, vezéralakjává lett annak az elszánt küzdelemnek, amelyet népe az amerikai agresszorok ellen vív. országa függetlenségéért. a haladó emberiség ho si minhben a béke élharcosát tisztelte. a magyar ifjúság számára ho si minh élete és munkássága példa arra, miként válik egy nemzet szabadságharcának ügye az egész haladó emberiség ügyévé.

ezután nguyen dinh can, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének titkára szólt az egybegyűlt fiatalokhoz, hangsúlyozva, hogy a vietnami nép ho si minh végrendeletének szellemében küzdeni fog a végső győzelemig.

ezt követően kende istván, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem docense, bogнар róbert, az ötvös loránd tudományegyetem v. éves hallgatója, király ferenc és diósi lászló, újságírók számoltak be ho si minh elnökkel való találkozásukról, rajzolták meg személyes élményeik alapján az elhunyt államelnök emberi portréját.

a diákszeminárium további részében egyetemi fiatalok ho si minh költeményeiből szavaltak, majd az elhunyt elnök életéről készült dokumentumfilmet vetítették le./mt1/

..

- 34 -

17.20 bh 4c 1810

1930 Day

bb. 56. bács-kiskun megyei békeaktivisták értekezlete kecskeméten

vid-fm/gy/cz

1969. szeptember 17.

szerdán kecskeméten tanácskozt mintegy 240 bács-kiskun megyei békeaktivista. a 7. magyar békekongresszus előkészítésnek jegyében lezajlott értekezleten megjelent dr. traumann rezső nyugalmazott miniszter, az országos békatanács elnökségének tagja, továbbá a megye és a város több vezetője.

dr. bodóczy lászló megyei népfrent elnök üdvözlő szavai után a békeértekezlet résztvevői egyperces néma felállással adóztak ho si minh emlékének. ezután pozsgai imre, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának titkára, a hazafias népfrent megyei alelnöke mondott beszédet. hangsúlyozta, hogy a békemozgalom husz esztendő alatt óriási szellemi és anyagi erővé fejlődött, s ennek érdekében eredményesen tevékenykedtek a bács-kiskun megyeiek is. az utóbbi években a béke és barátsági rendezvények százai mozgósították a vidék lakosságának minden rétegét. résztvettek a vietnami nép megsegítésére irányuló valamennyi akcióban. rendezések voltak a barátsági estek, amelyeken a szocialista országok életét, fejlődését, béketerükvéseit ismertették. tovább erősödött a magyar-szovjet barátság. az utóbbi három évben - jórészt barátságsvonatokkal - mintegy 2 500 megyebeli lakos járt a szovjetunióban.

ezután dr. traumann rezső, tolmácsolta az országos békatanács elismerését a megyében végzett békemunkával kapcsolatban, majd kitüntetésekkel adott át a 12-20 éve kiválóan tevékenykedő békeaktivistáknak.

végül megválasztották a 7. magyar békekongresszus megyei küldötteit. bács-kiskun megyét huszan képviselik majd a kongresszuson./mt1/

..

bb. 58. nemzetközi szimpoziумot rendeznek balatonszéplakon a computeroktatás kérdéseiről

t z/hné/1e/gy/la

1969. szeptember 17.

a nemzetközi információfeldolgozási szövetség - az international federation of information processing - oktatási és rendeztervezési bizottságának felkérésére a neumann jános számítógéptudományi társaság szeptember 25-27 között balatonszéplakon megrendezi a computer-oktatás kelet-európai szimpoziумát. ez a tanácskozás éppen egy előkészítője lesz a jövő évi az egész világra kiterjedő nemzetközi computer-oktatási kongresszusnak, mint a nyugati országok számára tavaly londonban tartott szimpoziум.

/folyt. köv./

- 35 -

17.30/gy 4c 1810

hb. 58. / nemzetközi szimpoziomot.... folyt./ gy

a balatonszéplaki konferencián az előzetes jelentkezések szerint körülbelül 100 hazai és 60 külföldi - bolgár, cseh-szlovák, egyesült arab köztársaság-beli, jugoszláv, lengyel, ndk-beli, román és szovjet - szakember tanácskozik majd arról, milyen módszerek lehetnek a legaradányesebbek a számítógépek alkalmazására való kiképzésben./mti/

bb. 60. képviselői javaslatok a szakmunkás-nevelés hatékonyabbá tételére - ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága

t pr/hné/zs/gy/La

1969. szeptember 17.

szirmai istván elnöklétével szerdán a parlament góbelin-terében ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága. a képviselők megvitatták a szakmunkásképzésről szóló törvényjavaslatot, amelyről nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes adott tájékoztatót. elmondta egyebek közt, hogy a törvénytervezet egyik legfőbb újonsága: meghatározza a szakmunkásképző iskola helyét és funkcióját közoktatási rendszerünkben. ez régi igényt elégít ki, hiszen kimondja, hogy a szakmunkásképző intézetek középfokúak, noha nem nyújtanak befejezett középfokú képzést. számottevő változások várhatók a szakmunkásképző intézetek oktatási strukturájában, módszereiben. a terv az, hogy csak átfogó alapképzés után kapják meg a leendő szakemberek a választott hivatásukhoz szükséges speciális ismereteket. így azután - a gazdasági mozgékonyság követelményeinek megfelelően - könnyen átirányíthatók a rokonszakmákba. bővül az elméleti oktatás tananyaga, s az élet követelményeihez jobban igazodó tanmeneteket készítenek. jelenleg a különböző szakmunkásképző intézetekben 9 000 fő-hivatású tanár, oktató dolgozik. az oktatók képzettségét illetően a legfőbb gond az, hogy hiányosak a szaktárgyakat tanítók pedagógiai ismeretei.

a tájékoztatót követő vitában a képviselők a téma szinte minden vonatkozását érintették. kovács éva rámutatott: növelni kell az üzemi kis- és szervezetek szerepét, felelősségét a leendő szakmunkások nevelésében.

/folyt. köv./

17.35/gy *1821*

- 36 -

bb. 60. / képviselői javaslatok.... 1. folyt./ gy

az ifjúsági szervezetnek nagyon sok lehetősége kínálkozik, hogy változatos, élményszerűvé tegye, megszerettesse az üzemi életet. banke lajosné a többi közt a női szakmák körének bővítését szorgalmazta. elmondta, hogy a nők nem csupán azokban az iparágakban teljes értékű munkások, ahol ma zömmel foglalkoztatják őket - a férfiakéval azonos teljesítményt tudnak-tudnának nyújtani egy sor más területen is. ehhez természetesen fel kellene számolni a ma még meglevő előítéleteket. salamon hugóné az elméleti képzés és a gyakorlati oktatás összhangjának hiányát tette szóvá. elmondta, hogy a pékipari tanulók például az iskolában elsajátítják a legkorszerűbb technológiát, ám az üzemekben - sok helyütt - réges-régen elavultak a gépek, berendezések.

szirmai istván felhívta a figyelmet arra a sokféle hatásra ami a szakmunkásképző intézetekben tanuló 14-16 éves fiatalokat éri. ezek a gyerekek hasonló koru, más intézményekben tanuló társaiknál az élet nagyobb területét ismerhetik meg, hiszen nem csupán a család és az iskola neveli őket, hanem közvetlen benyomásokat szerznek az őket foglalkoztató üzemekben, vállalatoknál, szövetkezetekben, vagy éppen kisiparosoknál. érdemes fontolóra venni - mondta -, hogy miként lehetne eredményesebbé tenni a világnézeti nevelésüket. időszerű lenne továbbá megvizsgálni a pedagógusok túlterheltségét. nem ritka eset, hogy egy-egy tanár három osztályban is betölti az osztályfőnöki posztot, s így alig-alig marad ideje a gyerekekkel való egyéni foglalkozásra. mérlegre kell tenni a tananyagot, s abból radikálisan törölni kell az elavultat, a feleslegeseket.

terényi józsefné a többi közt arról beszélt, hogy eredményesebb propagandamunkára lenne szükség, hiszen az általános iskolát befejezett fiatalok legtöbbször nem is igen tudja, hogy milyen szakmák között válogathat. ezzel talán az is elkerülhető lenne, hogy kialakuljanak az ugynevezett divatos szakmák, s szinte utánpótlás nélkül maradjanak alapvetően fontos munkaterületek. kaszás imre felvetette: két tanév között a jelenleginél hosszabb szünetet kellene biztosítani a szakmunkástanulóknak, hiszen év közben nagy a megterhelésük. káli ferenc elmondta, hogy a fejér megyei képviselőcsoport már megtárgyalta a törvénytervezetet, majd ismertette képviselőtársaival az ott felmerült javaslatokat, indítványokat. dr. szabó józsef aláírta: a szakmunkásképzésben az eddigiekénél jobban kell számolni a népgazdaság különböző ágazatainak társadalmi fejlődésével, s egységesebb elveket kell érvényesíteni az oktatásnak ebben a szférájában is.

/folyt. köv./
17.55/gy *1821*

- 37 -

bb. 60. / képviselői javaslatok.... 2. folyt./ gy

égetően időszerű a szakmunkásképzés tárgyi feltételeinek javítása, hiszen például beranya megye siklósi járásában 740-en tanulnak egyetlen kéttantermes iskolában valter leire a mezőgazdasági szakmunkástanulók helyzetével foglalkozott, a beszámolt a somogy megyei képviselők állami gazdaságokban tett látogatásáról. kifejtette véleményét a törvénytervezetről lugossy jeni művelődésügyi miniszterhelyettes és nádor györgy, a munkaügyi minisztérium helyettes főosztályvezetője is.

szirmai istván zárószavában rámutatott: a törvényjavaslat jelentős lépés a szakmunkásképzés korszerűsítése terén. rendelkezési elvenbe végzők, igazodnak a népgazdaság általános fejlődéséhez, s feltétlenül hozzájárulnak a szakmunka társadalmi rangjának emeléséhez./mti/

bb. 66. csökkent a munkás-paraszt származású vas megyei diákok száma - az szmt elnökségének ülése szombathelyen

vid-fm/gy/la

1969. szeptember 17.

hat éve állandóan csökken a munkás-paraszt származású vas megyei fiatalok száma a szakosított gimnáziumi osztályokban, a főiskolákon és az egyetemeken egyes fakultásain - átlapították meg szerdán az szmt elnökségének szombathelyi ülésén. a fizikai dolgozók gyermekeinek csak 40 százaléka, az értelmiségiek gyermekeinek 80 százaléka tanult tovább középiskolákban.

a megye társadalmi szervezetei mindent elkövetnek a helyzet megváltoztatására. pályázatokat írtak ki a munkás-paraszt származású fiatalok fokozott segítségének módszereire. a pedagógusok külön korrepetálják a pályakezdés előtt álló általános iskolásokat. a tehetségesebbeknek fokozott anyagi segítséget nyújtanak, társadalmi ösztöndíjakkal is támogatják őket. szombathelyen új kollégium épül, hogy a vidéki gyerekek jobb körülmények között tanulhassanak. díjazott előkészítő tanfolyamokat indítanak a főiskolára, egyetemre jelentkező munkás-paraszt származású fiataloknak szombathelyen és a járási központokban. a szakszervezetek anyagi támogatásával szakköröket hoznak létre. hat hónapos ingyenes orosznyelvi-tanfolyamot szerveznek az olyan falusi diákok számára, akik otthoni iskolájukban nem tanulhattak oroszul./mti/

..

18.05/szb bk 1830

- 3 -

bb 65. komárom megyei békeaktiva

vid/fm bh la

1969. szeptember 17.

szerdán tartották meg tatabényén a komárom megyei békeaktivát. a tanácskozáson résztvett barmai sándor, az országos béketanács alelnöke is. izsáki minály, a hazafias népfrentbizottság megyei titkára beszámolt a békevilágmozgalom helyzetéről és a békemozgalomból a megye békeharcosai is példamutatón kivették részüket. szoros együttműködés alakult ki a tömegszervezetek és mozgalmak között, s az is hozzájárult ahhoz, hogy például a tavaszi békekampányok különböző megmozdulásain évről-évre mintegy 30.000-en vesznek részt. mint nagyobb szerepet vállalnak a békemozgalomban nemcsak a termelésben dolgozó nők, hanem a házi-asszonyok is. a békegyűlések részvevőinek 40-60 százaléka nő.

a megyében nagy gondot fordítanak arra, hogy a lakosság kellő időben kapjon tájékoztatást az időszerű nemzetközi kérdésekről és a békemozgalmi feladatokról. az agitációs munkát sokrétűen differenciálják és sokféle módszert alkalmaznak. rétegtalálkozókat, kerekasztal-konferenciákat, kérdezz-felelek esteket rendeznek. ezt a jól bevált gyakorlatot tovább akarják szélesíteni. nagy figyelmet fordítanak a megyében a népek közötti barátság és szolidaritás elmélyítésére. nagy visszhangot keltettek a különböző vietnami akciók. a sekirányu anyagi támogatáson kívül jelentős az a sok száz távirat és levél, amelyben a megye lakosai kifejezték a vietnami nép iránti szolidaritásukat.

a beszámolót követő vitában elsőként székely sándor vájár szótalt fel. javaslatára egy perces noma felállással emlékeztek a vietnami nép elhunyt vezetőjére, ha si zinnre.

a megye békemozgalmában kiemelkedő szerepet vállaltat nyolc békeharcost az országos béketanács jelvényével, 17-et pedig oklevéllet tüntettek ki. a hetedik magyar békekongresszusra 13 megyei küldöttet választottak./mti/

..

- 3 -

18.40 bh bk 1830

bb 62. jugoszláv kulturális küldöttség budapestben

1 fe/tr zs bh la

1969. szeptember 17.

dusan vejnovics, a jugoszláv külföldi kulturális kapcsolatok szövetségi bizottságának elnöke és szava suklyevics, a bizottság tanácsosa - a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására - budapestre érkezett. a jugoszláv vendégek tíz napot töltenek hazánkban, s a magyar kulturális és művészeti élettel ismerkednek. találkoznak a kulturális intézmények vezetőivel és a két ország közötti együttműködés tapasztalatairól, valamint a kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről folytatnak eszmecsereket./mti/

--

bb 63. csehszlovák felsőoktatási küldöttség budapestben

1 fe/tr zs bh la

1969. szeptember 17.

dr. bohumlil kvasilnak, a prágai műszaki egyetem rektorának vezetésével csehszlovák felsőoktatási küldöttség érkezett budapestre. a tárgyalásokat folytatnak a budapesti műszaki egyetem vezetőivel a két intézmény közötti együttműködésről. molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes szerdán hivatalában fogadta a csehszlovák küldöttséget./mti/

--

bb 64. halálos gázolás

hné zs bh la

1969. szeptember 17.

a xii. kerületi váci ut és csángó utca kereszteződésében pálinkás imre, 27 éves budapesti lakos ittasan vezette személygépkocsiját és elütötte fetting alajos, 52 éves segédmunkás, dunakeszi lakost, aki a helyszínen meghalt. a közlekedésrendészet a gázoló gépkocsivezetőt őrizetbe vette./mti/

--

18.10/szb *le 1150*

-40-

bb 59. tolna megyei békeaktivisták ülése szakszárdon

vid/fm bh la

1969. szeptember 17.

szakszárdon szerdán tartották tolna megye békeaktivistáinak ülését, amelyen résztvett nánási lászló, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének és az országos béketanács elnökségének tagja, valamint tolnai ferenc, a megyei pártbizottság titkára és nyéki józsef, a hazafias népfront országos tanácsának képviselője is.

a megyei békeaktivista-ülés mintegy 200 résztvevője a korábbi hunyadi károly országgyűlési képviselő, a megyei népfrontbizottság elnöke javaslatára egyperces néma felállással emlékezett meg az ethunyt ho si minh elnökről. ezt követően csajbók kálmán, a megyei népfrontbizottság titkára beszámolt a békemozgalom tolna megyei eredményeiről. elmondotta, hogy az elmúlt évtizedben 2230 gyűlésen, baráti találkozáson, élménybeszámolón és a többi tömegszervezettel együtt rendezett más összejövetelen nyilvánította ki békeakarátát több tízezer tolna megyei lakos.

az ülésen nánási lászló, a hazafias népfront országos tanács és az országos béketanács elnöksége nevében kitüntető jelvényt adott át öt kiváló békeharcosnak. befejezésül megválasztották az országos békekongresszus 13 tolna megyei küldöttét és három meghívott vendégét./mti/

--

bb 61. dr. ajtai miklós látogatása a xii. kerületben

1 pr/hné zs bh la

1969. szeptember 17.

dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a minisztertanács elnökhelyettese szerdán a xii. kerületi pártbizottságra látogatott. dr. tóth jános a xii. kerületi pártbizottság első titkára a tájékoztatta a kerület tudományos életéről, majd dr. ajtai miklós aktívaülésein tartott beszámolót a pártbizottság tagjainak, a pártszervezetek titkárainak és a kutatóintézetek képviselőinek tudománypolitikánk időszerű kérdéseiről./mti/

--

18.10/gy *le 1150*

- 41 -

bb 69./ új mezőgazdasági ...i. folyt./ bh

úgy tervezik, hogy 1980-ban a más felügyelete alá tartozó gazdaságokban és üzemekben a fizikai dolgozóknak már 25-30 százaléka lesz szakmunkás. a más szakmunkásképző intézeteiben az idén 17.000-en folytatják tanulmányaikat. a következő időszakban a mezőgazdasági szakmunkásképzés struktúrája átalakul. csökkentik az alapszakok számát és újabb szakmákban kezdik meg a képzést. ilyen lesz például a cukor- és dohányfeldolgozó, valamint a laboratóriumi kísérletanyagkészítő szakma. miután a mezőgazdaság is egyre inkább „iparosodik”, előtérbe kerül a más ágazatokkal rokon szakmák „művelésének”, egyebek között a mezőgazdasági gépszerelőknek és a kovácsoknak az alkalmazása.

a bizottság a törvényjavaslatot megvitatta és néhány kisebb módosító indítványt tett.

edután kazarasci kiadván mezőgazdasági és állomozásügyi miniszterhelyettes a tsz-tagok folyamatos foglalkoztatásával összefüggésben fejtette ki a minisztérium álláspontját. /e témával kapcsolatban a parlamenti bizottság három albizottságot küldött ki, s az ideiglenes testületek, részletes jelentésben ismertették tapasztalataikat, javaslataikat. /rámutatott: a mezőgazdasági területen fennmaradt a munka idegyszerűsége és emiatt elfordulhat, hogy a tsz-tagokat az év bizonyos időszakában nem tudják folyamatosan foglalkoztatni. a megfigyelések szerint jelenleg az év első, illetve utolsó hónapjaiban a közös gazdaságokban 30-35 százalékra tehető a munkaerőfelesleg, a munkacsúcsok idején azonban a munkaerőigény 10-20 százalékkal nagyobb a teljesíthetőnél.

a foglalkoztatás legtöbb gondját a téli hónapok okozzák. ezért az üzemi szervezőmunkában arra kell törekedni, hogy - főként más jellegű termelőüzemekkel való együttműködéssel - a tsz telephelyén idegymunkára találjanak lehetőséget.

a miniszterhelyettes kiemelte: a háztáji gazdaság önmagában nem oldja meg a holt idegben való foglalkoztatást. egészséges fejlődést jelenthet azonban az, ha a közös gazdaság és a háztáji között szorosabb kapcsolat alakul ki. bizonyos fajta mezőgazdasági beolgozó rendszert lehetne kiépíteni. ennek keretén belül például a gazdaságok rendeltetésének megfelelően - iparcikk helyett állatokat, például sertéseket „gyárthatnának”, a tsz-tagok. ilyen módon ki lehetne használni a háztáji gazdaságokban meglévő állati férőhely-kapacitást is. nagy lehetőséget kínál a mezőgazdasági üzemek termelés-szerkezetének megváltoztatása is. olyan termelés-szerkezetet kell kialakítani, amely nagyobb jövedelmezőséget ad és ugyanakkor a tagoknak munkát kínál a holtidőszakban.

a bizottság a jelentést egyhangulag jóváhagyta./mti/

18.55/szb

- 44 -

2002 Dm

bb 74. az orvostörténeti muzeum közli, hogy

tr szb zs

1969. szeptember 17.

kiállításai - technikai okokból - szeptember 26-ig zárva lesznek. /mti/

bb 75. békés andrás, a magyar állami operaház rendezője

k fe/tr szb zs

1969. szeptember 17.

szerdán egyhónapos tanulmányutra velencébe utazott, ahol részt vesz a xvi. velencei színházi fesztiválon is. /mti/

bb 76. magyar sikeresek a bajor rádió zenei versenyén

i ol/hné szb zs

1969. szeptember 17.

a bajor rádió münchenben rendezett szokásos évi nagy nemzetközi zenei versenyén kiemelkedő magyar sikerek születtek. a sebestyén-trió /sebestyén ernő, fias gábor és devich jános/ megnyerte a vonós-triók versenyét. a zongora-kategória első díját nem adták ki, a második díjat lux erika kapta, fellegi adám pedig negyedik helyezést ért el. a zeneművészeti főiskola növendékeiből alakult zongora-trió /baranyai lászló, kiss györgy, onczay csaba/ bejutott a verseny második fordulójába. /mti/

--

bb 77. orvosküldöttség utazott innsbruckba .

t ms/gg szb zs

1969. szeptember 17.

az általános orvosok nemzetközi társaságának meghívására dr. tóth károly vezetésével innsbruckba utazott a magyar általános orvosok tudományos egyesületének négytagú küldöttsége, a nemzetközi társaság 11. kongresszusára. /mti/

--

19.10/gy H 19 20

-45-

2002 Dm

bb. 72. a chilei köztársaság

hné/zs/gy/La

1969. szeptember 17.

nemzeti ünnepe alkalmából losonczi pái, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte eduardo frei köztársasági elnököt, péter jános külügyminiszter gabriel valdes külügyminiszternek fejezte ki jókívánságait./mti/

---

bb. 73. bemutatkozó látogatások

hné/zs/gy/La

1969. szeptember 17.

fock jenő, a kormány elnöke szeptember 17-én bemutatkozó látogatáson fogadta mohamed hassan puyent, az iráni császárság új magyarországi nagykövétét. a kormány elnöke ugyancsak bemutatkozó látogatáson fogadta ismail soysalt, a török köztársaság új magyarországi nagykövétét. mindkét diplomata a közleményben adta át megbízólevelét./mti/

---

bb. 79. orosz gyors- és gépiró tanfolyam

1 ms/gg/zs/gy/La

1969. szeptember 17.

a magyar-szovjet baráti társaság központi gorkij nyelviskolója az idén orosz nyelvű gyors- és gépiró tanfolyamot indít. a tanfolyamra szeptember 21-ig - szombat kivételével - mindennap 15-19 óra között lehet jelentkezni a gorkij fasor 45. szám alatt./mti/

---

bb. 82. tanévnyitó a gödöllői agrártudományi egyetemen

vid-fm/tné/gy/La

1969. szeptember 17.

dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter jelenlétében nyitották meg szeptember 17-én a gödöllői agrártudományi egyetem aulájában az 1969-1970-es tanévet. dr. kiss albert tanszékvezető egyetemi tanár üdvözölte a megjelenteket, majd dr. pethő györgy egyetemi tanár mondott ünnepi beszédet. az új tanévre a két karra beiratkozott 317 elsőéves hallgatót dr. bálint andor egyetemi tanár, a mezőgazdaságtudományi kar dékánja, valamint dr. mikesz istván egyetemi tanár, a mezőgazdasági-gépészmérnöki kar dékánja iktatta be./mti/

- 46 -

19.15/gy lte (1970)
20.10.Dm

bb. 80. brueghel és rembrandt megemlékezések a nemzetközi művészet-történeti konferencián

t ms/gg/zs/gy/La

1969. szeptember 17.

a 22. nemzetközi művészet-történeti konferencia harmadik napján, szeptember 17-én a bizánci, a barokk és az iparművészeti szekció ülésén. a délelőtti legjelentősebb eseménye egbert haverkamp-begemann holland származású neves amerikai műtörténésznek rembrandt halála 300. évfordulója alkalmából tartott előadása volt a barokk művészettel foglalkozó szekcióban.

este plenáris ülésen emlékeztek meg pieter brueghel halálának 400. évfordulójáról. az ünnepi előadást charles de tolnay, a firenzei michelangelo intézet magyar származású igazgatója tartotta.

csütörtökön a tanácskozás szünetel; a kongresszus résztvevői kiránduláson keresik fel szentendre, esztergom és visegrád műemlékeit, muzeumait./mti/

---

bb. 81. aláírták a magyar-eak műszaki-tudományos együttműködési munkatervet

t sz/tr/le/gy/La

1969. szeptember 17.

dr. ahmed moustafa professzor, az egyesült arab köztársaság tudományos kutatásügyi minisztere, aki dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter vendégeként tartózkodik Magyarországon, látogatást tett a külkereskedelmi minisztériumban dr. biró józsefnél és dr. szalai béla miniszterhelyettesnél. megbeszéléseket folytatott a tesco nemzetközi műszaki tudományos együttműködési iroda vezetőjével és találkozott a magyar tudományos és műszaki élet több vezető személyiségével.

dr. ahmed moustafa professzor budapesti tartózkodása során eszmecsere-t folytatott a Magyarország és az Egyesült Arab Köztársaság 1966-ban aláírt műszaki tudományos együttműködési megállapodása nyomán kialakult együttműködés eddigi eredményeiről és továbbfejlesztése lehetőségeiről. a szívélyes légkörben lezajlott megbeszélések eredményeként szeptember 17-én aláírták az 1969-1971. évek-re szóló műszaki tudományos együttműködési munkatervet.

/folyt. köv./
19.20/gy

- 47 -

19.20/gy
20.10.Dm

bb. 81. /aláírták.... folyt./ gy

a munkatervet magyar részről dr. biró józsef miniszter, az egyesült arab köztársaság részéről dr. ahmed moustafa miniszter írta alá. a munkaterv többek között a műszeriparban, a szállításban-közlekedésben, az olajiparban, a gyógyszeriparban, a mezőgazdaságban, a vízgazdálkodásban, a vegyiparban irányoz elő együttműködést és széleskörű lehetőséget nyújt a két ország tudósainak és magasan kvalifikált szakembereinek a tapasztalatcserére, együttműködésük elmélyítésére./mti/

..

bb. 83. tanévnyitó és épületátadás a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen

vid-fm/gy/la

1969. szeptember 17.

szerdán tartotta tanévnyitóját a debreceni kossuth lajos tudományegyetem. az ünnepségen megjelent dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. szilágyi gábor, a debreceni városi pártbizottság első titkára, szalóki lambert, a pedagógusok szakszervezete központi vezetőségének titkára, ördög lászló, a debreceni városi tanács vb elnökhelyettese és kiss imre, a hajdubihar megyei tanács vb elnökhelyettese.

dr. rapcsák andrás rektor mondott tanévnyitó ünnepi beszédet. bejelentette, hogy az új tanévet jobb körülmények között, új épületekkel gazdagodva kezdenek az egyetemi oktatók és hallgatók. ezt követően dr. menyhárt lajos az egyetemi pártbizottság és kizs-bizottság képviselőjében köszöntötte az elsőéves hallgatókat, akik ezután esküt tettek. az új tanévben több mint 300 elsőéves hallgató kezd meg tanulmányait.

a tanévnyitón bejelentették, hogy az egyetemi tanács javastárára a művelődésügyi minisztérium címzetes docensi címet adományozott az egyetemi oktatómunkában résztvevő két szakembernek: dr. medveczky lászlónak, a magyar tudományos akadémia atommagkutató intézete igazgatóhelyettesének és dr. bartha lászlónak, a magyar tudományos akadémia fizikai kutató intézete tudományos főmunkatársának.

a tanévnyitó után dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes átadta az egyetem rektorának a tudományegyetem új kémiail épületét, amelyet 180 millió forintos költséggel létesítettek a főépület szomszédságában. ebben a természettudományi kar több tanszéke kapott helyet./mti/

..

- 48 -

19.50/gy

1957/10

bb 56. az országos béketanács tudományos bizottságának levele az ensz közgyűlés elnökéhez

1 tf/mm zs bh -cz

1969. szeptember 17.

az országos béketanács tudományos bizottsága levelet küldött new yorkba angle brooks asszonynak, az ensz közgyűlés 24. ülészsaka elnökének abból az alkalomból, hogy tíz évvel ezelőtt terjesztette elő a szovjetunió a világszervezetben az általános és teljes leszerelésről szóló javaslatot.

a magyar békemozgalomban résztvevő tudósok véleménye szerint -írják egyebek között a levélben - az egyesült nemzetek szervezete fennállásának negyedszázada alatt, szüntelenül ráirányította a figyelmet a leszerelés fontosságára és időszerűségére, azonban nem tudott döntő lépést tenni a reális történelmi feladat, a leszerelés megvalósítása útján. a békéhez való jog az emberi jogok közül a legalapvetőbb. itt az ideje, hogy az emberiség tanácsadója végre az értelem legyen, ne fenyegetse a világot a háborútól való rettegés. az értelem azt diktálja, hogy a leszerelés elvezethet a fegyverektől a háborúk nélküli világhoz, tehát az egyesült nemzetek szervezetének is legmagasabb célja megvalósításához. a béke ügyét szívünkön viselő magyar tudósok remélik, hogy az ensz mostani fóruma újabb gátat emelhet a veszélyes méreteket öltő nukleáris és hagyományos fegyverkezési hajszá útjába./mti/

..

bb 85. costaricai kereskedelmi delegáció magyarországon

h bh la

1969. szeptember 17.

jorge sanchez menendez ipari és kereskedelemügyi miniszterhelyettes vezetésével négytagú costaricai kereskedelmi delegáció érkezett szerdán hazánkba. magyarországi tartózkodásuk idején tárgyalásokat folytatnak a külkereskedelmi minisztérium, a külkereskedelmi bank, a kereskedelmi kamara, valamint több külkereskedelmi vállalatok vezetőivel a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kiépítésének lehetőségeiről./mti/

..

20.00/szb

- 49 -

200/10

bb. 55. angol-magyar együttműködés a műszaki fejlesztés terén -
a.w. benn angol miniszter sajtófogadása

t tz/mm/1e/gy/cz

1969. szeptember 17.

vasárnap kora délután érkezett budapestre és szerdán délután hazautazott anthony wedgewood benn, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság technológiai minisztere. elutazása előtt szerdán délelőtt a magyar sajtó házában ismertette az újságírókkal utazásának célját és eredményeit. a sajtófogadáson jelen volt g.e. millard nagykövet is.

a.w. benn miniszter elmondta többek között, hogy a két ország kapcsolatai a tudományos gondolatok és eredmények cseréje tekintetében hosszú ideje fennállnak és az utóbbi években kialakultak a kereskedelem terén is. szükség van azonban az együttműködésre azon a szinten is, amely a kutatóhely és gyártó üzem között helyezkedik el, és ami nem látványos ugyan, de döntő jelentőségű folyamata a jövő szempontjából a műszaki fejlesztés szintjén. ennek az együttműködésnek a lehetőségeit kutatatta hazánkban akkor is, amikor dr. ajtai miklóssal, a minisztertanács elnökhelyettesével, dr. biró józsef külkereskedelmi és dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszterrel, dr. bognár józseffel, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökével és főleg dr. kiss árpád miniszterrel, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökével tárgyalt, de akkor is, amikor a ganz villamosági művek és a magyar optikai művek munkáját tanulmányozta. azt vizsgálta, milyen az együttműködés a magyar gazdasági élet különböző területei között, és ebben a rendszerben hol található meg azok a pontok, ahol a két ország gazdasági élete között lehetőség az érintkezés. ebből a leendő együttműködésből minden felesleges bürokrációt ki kell küszöbölni, a kapcsolatokat szerte a közvetlenül érdekelt angol, illetve magyar vállalatok vállalatcsoportok között kell megteremteni.

részletesen ismertette minisztériumának munkáját, munkamódszereit, lehetőségeit, majd elmondta, hogy hazánkban is szerzett olyan tapasztalatokat, amelyeket otthon is hasznosíthat. örömmel látta például, milyen sok mérnök tölt be nálunk kulcsfontosságú szerepet a közéletben, milyen széleskörű és magas színvonalú hazánkban a természettudományi és a műszaki képzés, és különösen nagy érdeklődéssel tanulmányozta, hogy milyen horderejű kérdésekben milyen szinteken születik meg magyarországon a végső döntés, hol jelentkezik a centralizáció és hol a decentralizáció.

/folyt. köv./
19.25/gy

- 50 -

1435

bb. 55. /angol-magyar... 1. folyt./ gy

ugyanis ezeknek a kérdéseknek a legkedvezőbb elrendezése, általában a különböző feladatok elvégzésének tökéletes összehangolása az egyik legfőbb feltétele a sikernek.

az együttműködés a műszaki fejlesztés terén nem állhat meg az országhatárokon belül, sőt túl kell lépnie a különböző társadalmi és gazdasági berendezésű államcsoportokat elválasztó vonalakon is. örömmel tapasztalta az e tekintetben magyarországon megmutatkozó rugalmasságot, amit a maga részéről hasonlóval kíván viszonyozni.

elmondta, hogy amikor a ganz villamosági művekben, illetve a mom-ban papp györgy és posch gyula vezérigazgatók kifejtették előtte az együttműködésre vonatkozó elképzeléseiket, rengeteg feljegyzést készített. ezek az észrevételei már a hét végén az érdekelt angol szakemberek kezében lesznek úgy, hogy azok rövidesen megtehetik az első lépéseket a konkrét együttműködés részletes kimunkálásához. minisztériuma ehhez minden bátorítást és ösztönzést meg fog adni./mti/

..

bb. 78. szekcióülések a szocialista akadémiák értekezletén

t ms/gg/gy/la

1969. szeptember 17.

a szocialista akadémiák 6. értekezlete szerdán két szekcióüléssel folytatta munkáját. az üléseken a közös kutatási témák helyzetét, az elért eredményeket és az együttműködés további feladatait vitatták meg. a társadalomtudományi, illetőleg természettudományi témákat külön szekcióban beszéltek meg.

este dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kormány elnökhelyettese fogadást adott a szocialista országok tudományos akadémiái képviselőinek tiszteletére a parlament delegációs termében. részt vett a fogadáson rusznyák istván, az akadémia elnöke, óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, erdei ferenc, jánossy lajos, ligeti lajos és straub f. bruno, az akadémia alelnökei, erdey-gruz tibor főtitkár, valamint az akadémia elnökségének tagjai. ott voltak az értekezleten résztvevő országok budapesti nagykövetségeinek vezetői, illetőleg képviselői.
/mti/

..

- 51 -

1435

bb 84. bővíteni kell a bakonyi tsz-ekben a melléküzemi tevékenységet - bezárultak a „bakonyi hetek„.

vid /fm bh la

1969. szeptember 17.

kedvezőtlen természeti adottságok között is lehet eredményesen dolgozni, - ezt a következtetést vonták le a szerdán a csatka községben rendezett találkozón, amelyen a komárom megyei „bakonyi hetek„ tapasztalatait összegezték. a megyei tsz-szövetség munkatársai két hónapig vizsgálták az erősen dombos, vegyes talajú, rossz utakkal rendelkező, nagyobb településektől távol eső termelőszövetkezetek helyzetét. a vizsgálódás és az összehasonlítás, majd a szerdai vita alapjául is a megye összes termelőszövetkezetének, a 16 bakonyvidéki tsz-nek és köztük a gyengébb eredménnyel működő öt közös gazdaságnak az adatai szolgáltak a differenciálódás elég nagy: míg a bakonyi tsz-ekben átlagosan 23, addig az öt tsz-ben csak 11 működő közös gazdaságok is jórészt hagyományosan gazdálkodnak. ez magyarázza, hogy a 16 tsz a megye szántóterületének 24 százalékát foglalja el, ugyanakkor fejlesztési alapjuk a megye termelőszövetkezetekben képzett fejlesztési alapnak csupán 17.8 százaléka s a termelőeszközöknek csak 20 százalékát mondhatják magukénak. a bakonyi körzetben az egy szántóegységre jutó halmozott termelési érték 20 százalékkal alacsonyabb a megyei átlagnál.

a tanácskozáson ezért javasolták, használják ki jobban a kormányhatározat biztosította lehetőségeket. bátrabban létesítsenek kiegészítő üzemeket. célszerű lenne kisbéren évi 10-12 ezer sertés befogadására alkalmas hizlaló telep létesítése. több építőanyagipari társulást lehetne létrehozni, és nem utolsósorban egy közös fafeldolgozóval gyümölcsözően lehetne hasznosítani a bakonyi termelőszövetkezetek 3500 holdnyi erdejét./mti/

- 5 2 -

bb 89. befejeződött a nemzetközi családtervezési konferencia - az ippf elnökének nyilatkozata

i hi/tr bh la

1969 szeptember 17.

szerdán a technika házában befejeződött a nemzetközi családvédelmi szövetség - az ippf- európai és közkeleti régiójának budapesti konferenciája. a háromnapos tanácskozás tapasztalatairól, a családtervezésben, valamint a konferencia megrendezésében érdekelt magyar szervek munkásságáról dr. agnete braestrup, a nemzetközi szövetség regionális elnöke az alábbiakat mondta az mti munkatársának:

- a budapesti tanácskozáson - úgy érzem - sikerült újabb ösztönzést és segítséget adnunk az orvosoknak és demográfusoknak ahhoz, hogy munkájukat fokozottan az egyén és a család szociális problémáira irányítsák; ugyanakkor a konferencia hozzásegített bennünket, hogy közelebb jussunk az európai és a közkeleti térség családtervezési problémáinak megoldásához. a tanácskozáson az a vélemény alakult ki, hogy bár vannak igen hatásos fogamzásgátló szerek, ezek közül azonban egyiket sem lehet általánosan alkalmazhatónak tekinteni. éppen ezért szükséges, hogy az alapvető tudományágak művelői, az orvosokkal összefogva vessék latba minden erejüket további eredmények eléréséért.

- a nemzetközi szövetség regionális tanácsának budapesti ülésén elhatároztuk: változatlan erővel folytatjuk a családtervezéssel kapcsolatban az egyének és a szülők felelősségének felkeltésére irányuló felvilágosító munkánkat, s ennek érdekében a soronkövetkező - valószínűleg 1970-ben, bécsben tartandó - tanácsülésünkkel összefüggésben ilyen témájú szemináriumot is rendezünk majd. meggyőződésünk, hogy budapesti ülésünk jó tapasztalat-cseréül szolgált a bécsi konferencia előkészítéséhez.

- a budapesti tanácskozás kifogástalan, hozzáértő megrendezéséért őszinte köszönetünket és hálánkat fejezzük ki az illetékes magyar szervezeteknek: a magyar tudományos akadémia demográfiai bizottsága és a mtesz valóban kitűnő körülményeket, zavartalan tárgyalási lehetőséget biztosított a 35 országból összegyűlt delegátusoknak.

- végezetül hadd mondjam el, hogy a magyar szakemberek részvétele immár évek óta nagyon hasznos segítséget jelent nemzetközi szövetségünk munkájában. a magyar családtervezési tapasztalatok mintául szolgáltak és szolgálnak az európai és közkeleti térség más területein végzett hasonló kutatásokhoz. ezt a segítséget - remélhetőleg - a jövőben is megkapjuk magyar kollégáinktól - mondotta befejezésül az ippf európai régiójának elnöke./mti/

20.10 bh

- 53 -

2020

bb. 87. időjárásjelentés

tr/gy/la

1969. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:
az évszaknak megfelelő hőmérséklet

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős idő, többfelé esővel, néhány helyen zivatarral. gyenge, napközben kissé meglehetősen, változó irányú szél. a reggeli órákban helyenként köd. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 19-24 fok között./mtl/

..

bb. 88. varsó színházi élete fotókon

t hi/gg/gy/la

1969. szeptember 17.

a varsói kulturális napok keretében újabb rendezvényre került sor szerdán: a vigszínház épületében megnyílt a lengyel főváros színházi életét szemléltető művészi fotókiállítás. a gazdag képanyagból összeállított bemutatót lenkei lajos, a vigszínház igazgatója nyitotta meg./mtl/

..

bb. 90. síófokon megnyílt az európai evangéliumi információs munkaközösség közgyűlése

t fe/tr/zs/gy/la

1969. szeptember 17.

síófokon szerdán este megnyílt az európai evangéliumi információs munkaközösség ezévi közgyűlése. a testület az európai protestáns egyházi sajtó képviselőit tömöríti magába, s a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának meghívására választotta idei közgyűlésének színhelyéül a balatonparti várost.

a tanácskozáson a kelet- és nyugat-európában megjelenő tekintélyes protestáns lapok és folyóiratok mintegy 100 munkatársa vesz részt.

a tanácskozás fő témája az egyházak szerepe a kelet és nyugat népei közötti kapcsolatok ápolásában. a magyar protestáns egyházak vezető képviselői közül előadásra kérték fel dr. bartha tiber református és dr. káldy zoltán, valamint dr. ottlyk ernő evangélikus püspököket. a tanácskozás előadói között lesz dr. van den heuvel, az egyházak világtanácsa genfi központjának sajtóigazgatója és dr. friedrich könig, a lutheránus világszövetség sajtóelnöke is./mtl/

..

20.10/gy

- 54 -

2015/10

b b. 86. megalakult a magyar kereskedelmi kamara csehszlovák tagozata

t sz/tr/gy/la

1969. szeptember 17.

szerdán délután a külkereskedelmi minisztérium tanácstermében tartotta alakuló közgyűlését a magyar kereskedelmi kamara csehszlovák tagozata. a kamara szélesedő nemzetközi munkája részeként már korábban alakultak magyar tagozatok, angol, svéd, jugoszláv és más kamarákban, ez évben kezdte meg működését a kamara szovjet tagozata és előkészületben van a dán szekció létrehozása is.

a csehszlovák tagozat alakuló közgyűlését, amelyen részt vett tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr. otakar koutsky, a csehszlovák kereskedelmi kamara elnöke és ladislav loksa, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti kereskedelmi tanácsosának helyettese, sós iván, a magyar kereskedelmi kamara alelnöke nyitotta meg, és bejelentette, hogy több mint 100 vállalat kíván résztvenni a tagozat munkájában. csehszlovákia magyarország harmadik legnagyobb kereskedelmi partnere és így érhető az az érdeklődés, amely a tagozat munkája, a kapcsolatok fejlesztésének új módszerei iránt megnyilvánul.

ezt követően totnai béla, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezető helyettese tájékoztatta az ülés résztvevőit a magyar-csehszlovák gazdasági kapcsolatok fejlődéséről és perspektívájáról. elmondta többek között, hogy 1950 óta a két ország árucseréforgalma csaknem megötszöröződött, a gépek cseréjének részesedése az összeforgalomban 45 százalékos. nagy lehetőségek rejlenek a termelővállalatok, trösztök kapcsolataiban, a mindkét országban azonos időben bevezetett gazdasági mechanizmus körülményei között létrejött vállalati önállóság új utakat nyit a közvetlen együttműködésre. a héten bezárult brnoi vásáron is kedvező tapasztalatokat szerezhettek a magyar ipar és külkereskedelem képviselői, tapasztalhatták a csehszlovák partnerek szállítási készségének fokozódását. a kereskedelemben több új módszer igyekeznek alkalmazni, ilyen például a közszükségleti cikkek teljesen korlátlan cseréje, továbbá a határmenti árucseré. az utóbbi jegyzőkönyvét a közelmúltban írták alá, s 50 termékfélére terjed ki. a megállapodás magában foglalja a gépkölcsönzést és a bér munkát is. a határmenti forgalom értéke ebben az évben mintegy 500-600 ezer rubel lesz, de a megállapodás a jövő évtől kezdve még nagyobb mértékben érezteti kedvező hatását. rövidesen megkezdődnek az 1970-re szóló árucseréforalmi megállapodás előkészületei és az érdekelt intézmények foglalkoznak az 1971-75 közötti időszak együttműködésének előkészítésével is.

/folyt. köv./
20.15/gy

- 55 -

2015/10

bb. 86. / megalakult.... 1. folyt./ gy

ezután dr. Otakar Koutsky, a csehszlovák kereskedelmi kamara elnöke méltatta a kamarai kapcsolatok fejlesztésének jelentőségét, és elmondta, hogy csehszlovákiában már korábban megalakult és működik a magyar tagozat, tagja 19 külkereskedelmi, 20 termelő vállalat és egyenként is nagyszámu termelőegységet képviselő 15 tröszt. a tagozat célul tűzte a kooperációk, szakosítások szélesítését, a gyártási programok összehangolását, közreműködik harmadik piacokon való együttműködésben, licencvásárlások összehangolásában, műszaki napok, hetek kezdeményezésében és műszaki tanácsadó szolgálatot tart fenn.

tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes üdvözölte a tagozat megalakulását és eredményes munkát kívánt tevékenységéhez.

a közgyűlés megválasztotta a tagozat végrehajtó bizottságát, amelynek elnöke dergács ferenc, a monimpex vezérigazgatója.
/mti/

..

bb. 91. csehszlovák munkásörküldöttség érkezett hazánkba

tr/gy/La 1969. szeptember 17.

a magyar munkásörség meghívására szerdán csehszlovák munkásörküldöttség érkezett hazánkba baráti látogatásra rudolf horcicnak, a csehszlovák népi milícia törzsfőnökének vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren pap árpád, a központi bizottság tagja, a munkásörség országos parancsnoka és william salgovic, a budapesti csehszlovák nagykövetség első titkára fogadta./mti/

..

bb. 92. gázolt a teherautó

i gj/gy/La 1969. szeptember 17.

diósdon, a tanácsház épülete előtt szerdán egy teherautó elütötte borbély jános 71 éves éjjeli őrt, diósdai lakost. a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt./mti/

..

20.2/gy

- 56 -

20⁴⁰20

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 18.

bb. 1. röntgengyár épül a gyömrői úton - új beruházások a gépiparban

i sl/gg/le/gy/La 1969. szeptember 18.

a gépipar egész sor vállalata megkezdte tárgyalásait jövőévi beruházásairól. a gépipari beruházási vállalat már eddig körülbelül 25 megbízást kapott különféle építkezések, gyárberendezések lebonyolítására, több vállalat pedig saját maga intézi új beruházásainak ügyeit. az esetek többségében a korábban megkezdett beruházások folytatódnak, sokhelyütt korszerűsítik, bővítik az üzemet, s néhány jelentős új építkezés is megindul.

a medicor művek a magyar beruházási bankkal aláírta szerződését, amelynek alapján 140 millió forintos hitelt kap új röntgengyárának felépítésére, továbbá váci uti központi épülettömbjének bővítésére. a hatemeletes új röntgengyár a gyömrői úton épül fel, s a régi gyárhoz kapcsolódik. a földmunkák ez év végén indulnak, s az új üzemet 1971-ben adják át. a gyár üzembe helyezésével 1974-75-re mintegy 50 százalékkal tudják növelni a röntgenkészülékek gyártását. a piaci konjunktúra alapján már most biztosra veszik, hogy röntgenkészülékekből ezt a többletet is könnyen értékesíteni tudják. a váci uti központi épülettömb bővítéseként ötemeletes új épületet hoznak létre, s ez lehetővé teszi a legkülönbözőbb orvosi műszerek gyártásának fokozását. mivel a várható többlettermeléshez a jelenleginél több anyagra és alkatrészre lesz szükségük, a magyar nemzeti banktól 40 millió forint forgóeszközhitelt kapnak, amit saját forrásaikból további 40 millió forinttal egészítenek ki. a medicor művek beruházási programja tehát az építkezéseket, az új gyárberendezéseket és a többlet forgóeszközt is beleszámítva összesen 220 millió forintba kerül, ami azonban viszonylag rövid idő alatt megtérül.

/folyt. köv./

- 1 -

20